

I

Limburgs Tijdschrift voor *Genealogie*

uitgave van de sectie genealogie van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap

Kwartierstaat Wim Nolten

*Limburgse emigranten
uit de negentiende eeuw*

Kerkhoven in Zuid-Limburg

De keuze van een geslachtsnaam

*Het turbulente leven van Geurt Hermens
en Catharina Daemen (1654-1728)*

JAARGANG 34 | MAART 2006

LGOG

Inhoudsopgave

Mededelingen, vragen, boekbesprekingen, signalementen, aanvullingen, enz.	2
Kwartierstaat Wim Nolten, redacteur Limburgs Tijdschrift voor Genealogie	3
Limburgse emigranten, door Irma Lommen-Salden, Horatiuslaan 15, 6135 HW Sittard	11
Kerkhoven in Zuid-Limburg, door A.P.L. Paquaij, Servatuisstraat 29, 6444 VJ Brunssum (wordt vervolgd)	15
De keuze van een geslachtsnaam, door Harry Strijkers, Kleine Steeg 1-9, 6131 KJ Sittard	20
Het turbulente leven van Geurt Hermens en Catharina Daemen (1654-1728). Kroniek familie Hermens, door J.L.G. Hermens, Slot Harenlaan 16, 6432 JP Hoensbroek (wordt vervolgd)	22
Index over 2005, door ing. P.L.M. van Hoof, Randenborgweg 51, 6118 GJ Nieuwstadt	

verschijnt vier maal per jaar

Administratie, lidmaatschappen, losse nummers:
L.G.O.G., Postbus 83, 6200 AB Maastricht, tel. 043 - 321 25 86
Postbank 1037880 t.n.v. L.G.O.G.

Redactie:
Harry Strijkers
Wim Nolten

Redactie-adres:
Kleine Steeg 1-9, 6131 KJ Sittard, tel. 046 - 433 29 30
e-mail: h.strijkers@hetnet.nl

Het werk van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap wordt in belangrijke mate financieel ondersteund door de Provincie Limburg.

ISSN 0169-5177

MEDEDELINGEN

Rectificatie boek "Genealogie van de familie VAN HEUR & VAN HORNE"

In de boekbespreking over de familie Van Heur en Van Horne in deel vier van het LTG-2005 is op onverklaarbare wijze het rekeningnummer foutief weergegeven. Het juiste postrekeningnummer om het boek over de familie Van Heur en Van Horne van de hand van Jan H. Hanssen en zijn medescribenten te verkrijgen is: **3396176**.

Dus € 45,00 overmaken op bovenstaande postrekeningnummer t.n.v. L.J.M. van Heur te Geleen onder vermelding van genealogie en u krijgt dit schitterend boek thuisgestuurd.

Nadere inlichtingen: Leo M.J. Verheur, Vermeerstraat 7, 6165 AH Geleen, tel. 046-4743092.

Index

Na het verschijnen van deze uitgave is verkrijgbaar de bijgewerkte index op familienamen uit het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie 1973 tot en met 2005.

Het register (dat jaarlijks wordt aangepast) op jaargang, voorzien van richtlijnen, bevat ruim 15.000 namen, en is uitgebracht in WORD op 2 diskettes (€ 11,50), en op veler verzoek sinds nu ook op cd (€ 12,00). De prijzen zijn incl. verzendkosten.

De index is te bestellen door bij vooruitbetaling het betreffende bedrag over te maken op postbanknummer 2503178 t.n.v. B.A.Th. Close, Meerkoetlaan 57, 6641 ZB Beuningen. Tel.: 024-6773319.

E-mail: caumerdal@hetnet.nl

Provinciale Archieven te raadplegen in Regionaal Historisch Centrum Limburg

Wilt U meer weten over de mijnsluitingen, stichting de Maasplassen, afgravingen of ontgrindingen uit de periode 1944-1987? Dat kan nu, want sinds kort kan iedereen 43 jaar provinciaal archief raadplegen bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL) in Maastricht. Hierbij moet men denken aan informatie over het functioneren van de provinciale organisatie, alle provinciale dossiers van belangrijke Limburgse onderwerpen, maar ook de Statenbijbel en de spullen van generaal Dibbets, zoals medailles, sterknopen en tekeningen.

Het archief bedraagt maar liefst 412 strekkende meter met meer dan 13.000 dossiers die door de Provincie Limburg zijn overgedragen aan het RHCL.

De Archiefwet 1995 bepaalt namelijk dat de overbrengingstermijn van archiefbescheiden naar een archiefbewaarpplaats verkort is van vijftig naar twintig jaar. Dat betekent dat nog redelijk jonge informatie openbaar wordt. Ten aanzien van enkele archiefbescheiden zijn beperkingen aan de openbaarheid gesteld. Deze beperkende maatregelen vinden hun grondslag in de Archiefwet. Dit vanwege vertrouwelijke bedrijfs- en fabricagegegevens en ter eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. In de verklaring van overdracht wordt aangegeven, wanneer deze bescheiden openbaar worden.

Nationaliteit

Als Limburger kijk je soms wat relativerend aan tegen het enge nationalisme, vooral nu Zuid-Limburg steeds meer deel wordt van de Euroregio. Hoewel ik me een echte Nederlander beschouw (mogelijk door mijn lange verblijf in het buitenland), voel ik me toch ook verbonden met de gebieden uit de Euroregio. Daar is alle reden voor: mijn eigen wieg stond in de gemeenten Grevenbicht-Obbicht-Papenhoven. Mijn familie woonde ongeveer 400 jaar in deze steek. Zonder te verhuizen zijn zij vele malen van nationaliteit gewisseld.

- I. Obbicht-Papenhoven was een vrije Heerlijkheid behorende tot de Westfaalse Kreis en deel van Opper-Gelre ten dele ook tot het Hertogdom Loon en verder tot het Hertogdom Gulik.
- II. Na de Vrede van Munster (1648) werd dit gebied Spaans.
- III. Tijdens de Spaanse successie oorlog (1702-1715) komt de Vrije Heerlijkheid effectief onder Staats beheer.
- IV. Dan na de vrede van Utrecht (1714-16) wordt dit gebiedje Oostenrijks.
- V. Vanaf ca 1785 (door verdrag van Fontainebleau) is het kortdurend Staats-Hollands.
- VI. Na de binnenvall van de Fransen (1793) Frans, Kanton Maaseik en deel van het departement Nedermaas.
- VII. Vervolgens na het verdrag van Wenen (1816) komt dit gebied voor een korte periode onder de soevereiniteit van Willem I.
- VIII. Daarna (1830) tijdens de Belgische onafhankelijkheidsoorlog komen mijn voorouders onder Belgisch bestuur.
- IX. Na de vrede van Londen (1838) en veel geharrewar en politieke touwtrekkerij, worden mijn voorouders (1842) binnen het Hertogdom Limburg opgenomen met banden met de Duitse statenbond. Mijn overgrootvader koos zelfs parlementsleden naar het Duitse parlement.
- X. Vlak voor de Franse-Duitse oorlog 1867 treedt het Hertogdom uit de Duitse statenbond en komt het gebied onder bewind van de Hertog, koning Willem III. Mijn grootvader wordt nog door deze hertog tot burgemeester benoemd, gezien de opmaak van zijn benoeming.
- XI. In 1906 wordt Limburg een normale Nederlandse provincie.

Het is duidelijk dat de bewoners van deze streek aan de speelbal van het lot zijn overgelaten, wie hun heersers waren. Het is ook begrijpelijk dat de Limburger een

wat laconieke houding had ten aanzien van het centrale bestuur. Het beste kwam dit tot uiting tijdens de bezettingsperiode, waarbij Limburg toch duidelijke een meer afstandelijk houding van de bezetter nam dan de overige Nederlandse provincies. Joden hadden in Limburg betere overlevingskansen dan elders in Nederland. Dan nog een aardige staart van het verhaal. Mijn dochter Saskia is in Kenya geboren toen ik daar uitgezonden was. Zij is inmiddels getrouwd met een Duitse onderdaan. Ze kan nu met recht het burgerschap claimen van Kenya, Engeland en Duitsland, maar zij wenst nadrukkelijk Nederlandse te blijven. Mijn kleinzoon Ruben, geboren in Duitsland uit een Nederlandse moeder heeft zowel de Duitse als ook de Nederlandse nationaliteit.

Dr. J-W. Koten

Voor U gelezen:

Archief Voerendaal verhuist naar Stadsarchief van Heerlen

De historische archieven van de gemeente Voerendaal worden vandaag ondergebracht in de archiefdepots van het Stadsarchief Heerlen. Het gaat daarbij om de archieven van de gemeente Voerendaal en van de voormalige gemeente Klimmen over de periode 1800-1981. De archieven werden tot nu toe in het gemeentehuis van Voerendaal bewaard. Daar is echter te weinig ruimte en bovendien zouden in Voerendaal extra maatregelen moeten worden getroffen omdat de archiefplekken niet meer voldeden aan allerlei eisen. Met de overplaatsing naar het Stadsarchief Heerlen komt het cultuurhistorisch erfgoed van Voerendaal beschikbaar voor een breed publiek. De archieven van Voerendaal en Klimmen beschikken over enkele opmerkelijke documenten. Zo is er een brief, uit 1891, van de rijksarchivaris van Maastricht waarin het gemeentebestuur van Voerendaal wordt verzocht om de archieven van voor de Franse Revolutie over te dragen aan het toenmalige Rijksarchief Limburg. Ook de documenten waaruit blijkt dat het gemeentewapen is toegekend en stukken van de voormalige schepenenbank van Heerlen en Land van Valkenburg zijn aanwezig. In Heerlen, waar het stadsarchief van dinsdag tot en met vrijdag geopend is van 10.00 tot 17.00 uur, komt het beheer van de Voerendaalse archieven per 1 april in handen van T. van Slooten. Hij is al werkzaam als gemeentearchivaris van Heerlen en Simpelveld.

Limburgs Dagblad 6 februari 2006

WIM NOLTEN

De dertig voorouders van Wim Nolten:

Kwartierstaat Wim Nolten. Redacteur Limburgs Tijdschrift voor Genealogie

Binnen het bestuur van de Sectie Genealogie LGOG is lang geleden afgesproken, dat elk bestuurslid zijn of haar eerste dertig voorouders (kwartieren) zou opzoeken. Op die manier was het misschien mogelijk gezamenlijke voorouders te ontdekken. De spits is

inmiddels afgebeten door hoofdredacteur Harry Strijkers. Ditmaal Wim Nolten met zijn twee ouders, vier grootouders, acht overgrootouders en zestien betovergrootouders. Van de diverse ouderparen in deze kwartierstaat zijn ook alle bekende kinderen opgesomd

met vermelding van de eventuele huwelijkspartners van deze kinderen.

De volgende kwartierstaat die wordt gepubliceerd in dit tijdschrift, is die van Jan-Willem Kotten, bestuurslid van de Sectie Genealogie LGOG.

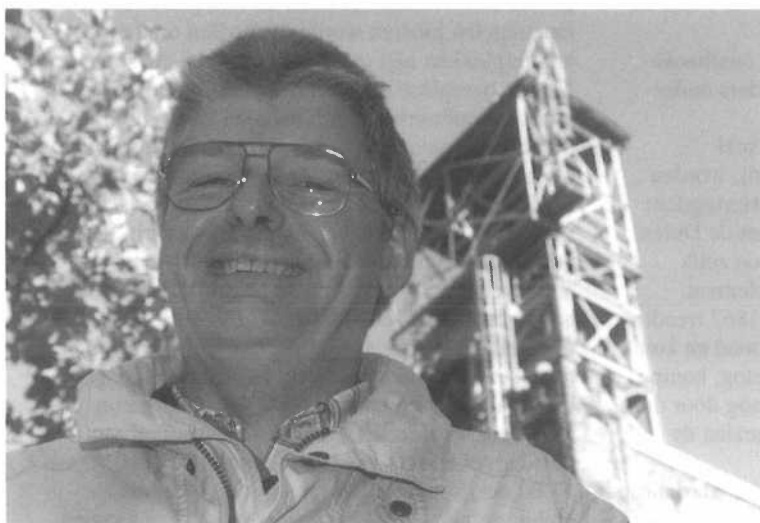
Naamsverklaring

Volgens het 'Etymologisch Wörterbuch der Deutschen Familiennamen' van professor J.K. Brechenmacher, is het afgeleid van Noldenmecher, een naaldenmaker. In het dialect wordt met 'nold' of 'noald' een naald bedoeld. Nolde, Nolden of Nolte c.q. Nolten is afgeleid van een voornaam, te weten Arnold(us). In dit geval dus een patroniem: een achternaam afgeleid van de voornaam van de vader, de meest voorkomende groep van familienamen. De eerste vermelding wordt gegeven door Hans Bachlow in zijn boek 'Deutsches Namenlexikon: Familien- und Vornamen nach Ursprung und Sinn erklärt'. In 1357 te Melsungen, in Nassau gelegen, alwaar de met één naam bekende Nolde burgemeester was.

Generatie I / Proband:

1. Wilhelmus (Wim) Nolten, geboren Eygelschoven 13-10-1945, archiefmedewerker, trouwde 1971 met Antoinette (Netty) Reulings uit Kerkrade. Uit dit huwelijk: twee zonen Arno en Patrick.

Een opname uit 1999 van Wim Nolten bij de schacht van Oranje-Nassau-mijn I Heerlen ter gelegenheid van de film "De laatste kompels van mijnwerkersdorp de Hopel" geregisseerd door Paul Enkelaar en uitgezonden bij de NCRV.

Eygelschoven is een dorp dat in het begin van de 14e eeuw eigendom was van de graaf, later in 1326 van de Hertog van Gulik. Het werd verpand aan de Heren van het Gulikse Land(je) Terheijden, op Duits grondgebied gelegen. In 1500 geschonken, als erfelijk leen, aan Werner van Schönrade. Dan kwam deze heerlijkheid aan het geslacht van den Bongard. Deze verloren het wederom aan Frankrijk tijdens de inlijving in 1795. Voor en na de Franse periode werd er hoofdzakelijk landbouw bedreven tot aan begin 1900. Tot december 1974 werd er bijna 75 jaar lang de mijnbouw uitgeoefend, waardoor velen uit verschillende delen van Nederland zich hier vestigden.

In dit mijnwerkersdorp geboren en in april 1946 vertrokken en opgegroeid in het Kerkradse gehucht

Hopel, pal naast de gemeente Eygelschoven. Aldaar de lagere school bezocht en vervolgens hoger onderwijs gevolgd. In 1972 verhuisd naar de Heerlense wijk Heksenberg. Eerst bij een handelsfirma gewerkt, later bij een bouwmaterialenhandel en sinds 1989 bij het stadsarchief, allen te Heerlen. In 1996 overgestapt naar het Rijksarchief Limburg (RAL). Hierna werkzaam als bibliothecaris bij het VWO. In 2000 archief-medewerker bij gemeente Gulpen-Wittem en bij het historisch archief van de gemeente Kerkrade tot 2004. Vanaf 1 maart 2004 wederom werkzaam als archief-medewerker bij de gemeente Gulpen-Wittem.

Het geboortehuis (voorlaatste huis rechts) van Wim aan de Rimburgerweg te Eygelschoven. Het huis werd door de familie Nolten-Wobma bewoond van 1 januari 1941 tot 4 maart 1946 en is inmiddels gesloopt.

Generatie II / Ouders:

2. Antonius (Toon) Nolten, fabrieksarbeider; mijnwerker ondergronds Laura & Vereniging, werknummer 217, geboren Terheijden 4-8-1915, overleden Kerkrade 1-1-1983, begraven Eygelschoven, 67 jaar, trouwde Eygelschoven 27-9-1940 (getuigen Teunis Cornelis van de Weijer / Jozef Thomas) met:

3. Neeltje Bernadina (Neel) Wobma, geboren Eygelschoven 8-6-1919, overleden Kerkrade 17-1-2001.

Als jongeman was hij werkzaam op de 'Artsilk' te Breda. Zijn wieg stond in Terheijden, tien kilometer ten westen van Breda. Als kind was hij van 1918 tot

Antonius (Toon) Nolten (1915-1983).

Neeltje Bernadina (Neel) Wobma (1919-2001).

Het woonhuis
Lijsterstraat 6
Kerkrade-
Hopel in de
winter van
1960 en onder
na de restau-
ratie in 1982.

1929 reeds in Kerkrade-Hopel woonachtig bij zijn ouders in de Merelstraat. Begin 1932 verhuisde het gezin naar Breda. Hij kwam echter terug en kon aan de slag op de mijn Laura & Vereniging als sleper, later als ondergronds bankwerker. Tijdens de mobilisatie leerde hij zijn echtgenote kennen. Gedurende de oorlog woonden zij aan de Rimbürgerweg in een klein wit huisje. Hierachter stond het zware geschut van de Amerikanen, waarvoor zij de was deden in ruil voor levensmiddelen en sigaretten. In maart 1946 vertrokken ze naar de (Kerkraadse) wijk Hopel, waar zij een woning betrokken aan de Lijsterstraat voor de huurprijs van negen gulden, en waar zij woonden tot aan zijn

dood in 1983. Werkzaam geweest bij Laura & Vereniging tot 1959 toen hij met vervroegd pensioen moest gaan. Actief in het buurtcomité ter oprichting van een speeltuin en later bij de restauratie van deze oude wijk die tussen 1906-1910 gebouwd werd en thans onder Monumentenzorg staat.

Zijn echtgenote werd geboren uit een Friese vader en een Bossche moeder. Reeds op jeugdige leeftijd werkzaam in betrekking, tot zelfs in Amsterdam toe. Zij bleef tot in 1991 woonachtig in de Hopel en vertrok daarna naar de bij Kerkrade (heringedeelde) wijk Eyselshoven, haar geboortedorp.

Uit dit huwelijk:

1. Ferdinand Johannes (Fer), fijnbankwerker, geboren Heerlen 1939, overleden Maastricht 2004
2. Johanna Antonia, geboren Eyselshoven 1941
3. Wilhelmus (Wim), geboren Eyselshoven 13-10-1945 = 1

Generatie III / Grootouders:

4. Wilhelmus (Willem) Nolten, mijnwerker Laura & Vereniging nummer 2947, geboren Terheijden 26-4-1886, overleden Kerkrade 26-3-1945, begraven Eyselshoven (Rimbürgerweg), trouwde Terheijden 17-12-1909

5. Adriana (Sjoke) Diepstraten, geboren Terheijden 5-9-1890, overleden Vught 8-2-1969, aldaar begraven

Wilhelmus (Willem) Nolten (1886-1945) links met echtgenote Sjoke.

Adriana
(Sjoke)
Diepstraten
(1890-1969).

Op 26 juni 1919 kwam het gezin naar Eygelshoven en woonde een tijdlang in de Merelstraat nummer 8 in de Kerkraadse wijk Hopel. Later, in 1929, verhuisde zij nog een keer en wel naar Breda, alwaar het dertiende kind werd geboren. Op 19 januari 1931 ging hij met pensioen, nadat hij als plaatsarbeider gewerkt had op de zogenaamde "landverkoop" van de mijn Laura.

Zijn fondsnummer was AZM 5455. Hij was in dienst sinds 3 maart 1919. Voor een "drupke" gaf hij graag een schop kolen meer. In 1941, op 27 juli, plaatste hij een foto van het koninklijk paar voor

het raam van zijn huis aan de Rimbürgerweg nummer 33, waarvan prompt aangifte werd gedaan!

Uit dit huwelijk:

1. Antonia Johanna, geboren Terheijden 31-5-1910, trouwde Jozef Thomas
2. Quirina Antonia, geboren Terheijden 15-6-1912, trouwde Nico Martens
3. Hendrika, geboren Terheijden 5-3-1914, trouwde Wim Vlaanderen
4. Antonius, geboren Terheijden 4-8-1915 = 2
5. Hendrikus, geboren Terheijden 30-10-1916, overleden Breda 12-10-1971, trouwde Carolina Bastiana Schoutese geboren Ginneken 21-10-1915
6. Johanna Maria, geboren Eygelshoven 23-3-1918, trouwde Franz Goertz geboren Mönchen-Gladbach (D) 8-9-1919, overleden Geleen 2-5-1973
7. Thonia, geboren Eygelshoven 28-11-1919, trouwde Piet Arkenbosch
8. Sybilla, geboren Eygelshoven 1921 overleden Kerkrade 1999, trouwde Piet Vreuls
9. Adriana, geboren Eygelshoven 1924, trouwde Kees Scholten
10. Maria Gertruda Wilhelmina, geboren Eygelshoven 1925, trouwde Jan Vos
11. Adrianus Johannus, geboren Eygelshoven 1926, trouwde Jansje Knoops
12. Leonardus, geboren Eygelshoven 1929
13. Maria Catharina Hubertina, geboren Breda 1932, trouwde Martin Pfenning

6. Okke Pieters Wobma, geboren Franeker 2-10-1883, mijnwerker, overleden Kerkrade 21-9-1959, begraven Eygelshoven, trouwde Essen (D) 7-1-1911

7. Johanna Antonia Raes, geboren Den Bosch 10-8-1890, overleden Kerkrade 6-12-1941; begraven Eygelshoven (graf geroerd 1993)

Oma Wobma overleed reeds op 51-jarige leeftijd en was een flinke goedhartige vrouw. Opa Wobma was een grote, tengere man die enige plaatselijke bekendheid genoot. Zijn laatste jaren sleet hij als weduwnaar in de Clemensstraat in de Eygelshovense wijk Op de Bossen.

Een citaat uit de brochure Voetbalclub Laura 60 jaar: "maar om op Okke Wobma terug te komen. Wobma

Okke Pieters Wobma
(1883-1959).

Johanna Antonia Roes
(1890-1941).

ging er prat op dat hij een hoofd bezat zo hard als staal en heeft het bestaan om voor een glas bier te wedden, dat hij een baksteen op zijn hoofd zou stukslaan. Wij hebben met getuigen gesproken die bevestigen dat W. op zijn hoofd een baksteen in tweeën sloeg, daarna door de knieën ging en bewusteloos ter aarde zeeg."

Het communiefeest van dochter Rika (1923) in 1929 Kerkrade-Hopel. V.l.n.r. staand: Thonia, Antonius (= 2), Adriana Noltten-Diepstraten met kind op schoot (= 5), communicante Rika, Willem Noltten met Leonardus op schoot, Hendrikus en Johanna Maria. Staand achter: v.l.n.r.: Tonia en Quirina.

Uit dit huwelijk:

1. Maria, geboren Essen (D) 12-10-1910, overleden Amsterdam
2. Pieter Okke, geboren Essen (D) 27-4-1911, trouwde (1) Ennie Bree, trouwde (2) Maria Louisa Cleizen
3. Wilhelmus Johannes, geboren Essen (D) 8-11-1912, trouwde Mina Knips
4. Ferdinand, geboren Hoensbroek 22-11-1914, trouwde Martha Eichel
5. Maaïke Neeltje, geboren 1916, overleden jong 2,5 jaar
6. Neeltje Bernardina, geboren Eygelshoven 3-6-1918 = 3
7. Jelle, geboren Eygelshoven, overleden Den Helder 1945, ongehuwd
8. Rika, geboren Eygelshoven 1923, trouwde Joep Melchers
9. Otto, geboren Eygelshoven 1925, trouwde Ennie Vondenhof

10. Johanna, geboren Eygelshoven 1927, trouwde Cor Sonnemans
11. Tonia, geboren Eygelshoven 1928, trouwde Herman Schuilenburg
12. Cornelis, geboren Eygelshoven 1930, trouwde Netty Meijers (Canada)
13. Frans, geboren Eygelshoven 1932, trouwde Gerda Kisters (Australië)

*Een familie-
kiekje uit 1939.
V.l.n.r.:*

*Roelofina
Wobma-Reij,
Jelle Wobma,
broer van Okke
Pieters, Neeltje
Nolten-Wobma
(= 5), Liesbeth
Wobma-Eichel,
Okke Pieters-
Wobma (= 6),
Johanna
Antonia
Wobma-Raes.
Knielend:
Aefke Wobma-
van de Vegt
(Foto: Fer
Wobma).*

Generatie IV / Overgrootouders:

8. Hendrikus Guilelmus Nolten, leerlooier/metselaar, geboren Terheijden 16-3-1856, overleden Dongen 19-6-1932, 76 jaar, begraven Terheijden, trouwde Terheijden 5-11-1880

9. Antonia Goverde, arbeidster, geboren Terheijden 6-6-1859, overleden aldaar 24-8-1933.

Hendrik Nolten had altijd een schipperspetje op vanwege een bult op zijn voorhoofd. Bij zijn overlijden wilde men hem, wegens gebrek aan baten, in een weiland begraven. Door verzet van zijn familie werd hij in zijn geboorteplaats ter aarde besteld. Het gezin Nolten-Goverde vertrok in 1931 naar Dongen.

*Hendrik
Guilelmus
Nolten (1856-
1932).*

*Antonia Goverde (1859-1933) met haar jongste zoon
Antonius Nolten (1903-1958).*

De zonen Wilhelmus, Christoffel en Antonius werkten tijdens de crisisjaren aan de bouw van een brug te (Ambt) Delden.

Uit dit huwelijk:

1. Hendrik Quilelmus, geboren Terheijden 6-2-1881, trouwde Johanna de Krom
2. Johannes Cornelis, geboren Terheijden 18-6-1882
3. Johanna Maria, geboren Terheijden 9-3-1884, overleden Breda 6-9-1943, trouwde Terheijden 25-8-1905 Franciscus Adrianus Vrolijk, geboren Breda 6-2-1882, overleden Breda 9-1-1958
4. Wilhelmus, geboren Terheijden 26-4-1886 = 4
5. Maria Cornelia, geboren Terheijden 25-12-1890, overleden Breda 6-7-1978, trouwde Petrus Vermeulen
6. Gerardina, geboren Terheijden 15-1-1894, overleden Breda 10-8-1971, trouwde Terheijden 13-9-1918 Harm de Groot, geboren Deventer 22-4-1895, overleden Breda 31-3-1963, agent van politie
7. Nicolaas, geboren Terheijden 3-8-1895, overleden Geleen 13-6-1966, trouwde Geleen 28-2-1918 Sibilla Raven geboren Kelzenberg (D) 21-10-1896, overleden Geleen 15-7-1982
Uit dit huwelijk negen kinderen, waaronder Jan Nolten, bekende wielrenner geboren Sittard
8. Christoffel, geboren Terheijden 28-5-1898, overleden Breda 3-6-1984, trouwde Terheijden 13-8-1920 Petronella van Oosterhout, geboren Terheijden 12-11-1897, overleden aldaar 10-1-1965
9. Antonius, geboren Terheijden 22-4-1903, overleden Breda 14-10-1958, trouwde Terheijden 19-9-1924 Maria Elisabetha Rasenberg geboren Woensdrecht 7-3-1905, overleden Breda 25-11-1995

10. Quirinus (Krien) Diepstraten, geboren Terheijden 19-8-1860, arbeider, overleden Terheijden 10-1-1941, 81 jaar, trouwde Terheijden 8-7-1882

11. Antonia Johanna (Tonia) van Wijk, arbeidster, geboren Terheijden 13-6-1862, overleden Terheijden 1-1-1944

Quirinus Diepstraten (1860-1941).

Johanna Antonia van Wijck (1862-1944).

Dit echtpaar vierde in 1932 hun 50-jarig huwelijk, hiervan werd destijds een foto gemaakt. Hij stierf op 81-jarige leeftijd, zij overleed drie jaar later in de ouderdom van 83 jaar. Het echtpaar was 58 jaar gehuwd.

Uit dit huwelijk:

1. Clasina, geboren Terheijden 20-11-1882, overleden Terheijden 12-11-1892
2. Hendrikus, geboren Terheijden 5-12-1883, overleden Breda 10-9-1935, trouwde (1) Terheijden 12-1-1906 Maria van der Steen geboren Oosterhout 23-6-1881, overleden Terheijden 5-11-1914, trouwde (2) Terheijden 13-6-1922 Hendrika Roosendaal geboren Oosterhout, 12-4-1880 overleden Terheijden 20-3-1928, trouwde (3) Johanna Adriana van Raan, geboren Bergen op Zoom 11-12-1879, overleden Breda 28-10-1958
3. Maria, geboren Terheijden 5-6-1885, overleden aldaar 11-6-1885
4. Leonardus, geboren Terheijden 18-6-1886, overleden Breda 25-7-1974, trouwde (1) Terheijden 9-6-1905 Maria Petronella van Gool, geboren Terheijden 31-7-1886, overleden Terheijden 13-12-

- 1935, trouwde (2) Esschen (B) 30-11-1942 Antonia Wilhelmina Dewith geboren Wuustwezel 4-4-1888
5. Quirinus, geboren Terheijden 13-7-1888, overleden Breda 16-2-1972, trouwde Terheijden 15-4-1910 Cor Nelemans geboren Zevenbergen 6-8-1887, overleden Breda 8-7-1975
6. Adriana, geboren Terheijden 5-9-1890 = 5
7. Clasina, geboren Terheijden 5-12-1892, overleden 17-3-1987 Tilburg, trouwde (1) Terheijden 26-9-1913 Johannes Luiten geboren Nieuw Cuijk 24-3-1889, overleden Rotterdam 2-2-1916, trouwde (2) Houten 10-1-1917 Gradus Winkel geboren Houten 18-12-1885, overleden Tilburg 29-12-1933, trouwde (3) Tilburg 7-9-1946 Wilhelmus Jacobus Schoutese geboren Princenhage 5-5-1881, overleden Haarlem 27-6-1947
8. Antonia Huberta, geboren Terheijden 9-9-1894, overleden Vught 28-9-1972, trouwde Terheijden 11-5-1917 Jacob Arnold Janssen geboren Horst 21-9-1890, overleden Breda 9-12-1967
9. Johanna, geboren Terheijden 20-7-1897, overleden Ooltgensplaat 26-4-1928, trouwde Terheijden 9-6-1916 Jacobus Snaauw geboren Ooltgensplaat 17-3-1891, overleden Oost-Flakkee 11-3-1985
10. Franciscus, geboren Terheijden 7-5-1899, overleden Breda 18-6-1975, trouwde Princenhage 29-4-1926 Cornelia de Jong, geboren Breda 25-2-1903, overleden aldaar 30-12-1973
11. Johannes, geboren Terheijden 3-3-1901, overleden Breda 12-5-1964, trouwde Princenhage 26-5-1920 Cornelia Wilhelmina Coremans geboren Princenhage 6-3-1899, overleden Breda 30-4-1990
12. Adrianus, geboren Terheijden 2-1-1908, overleden 3-5-1983 aldaar, trouwde 9-10-1933 aldaar Christina de Jong geboren 26-4-1906 aldaar, overleden Geertruidenberg 11-10-1996
13. Antonetta Frederika, geboren Terheijden 2-1-1908, overleden Wagenberg 9-2-1998, trouwde (1) Terheijden 21-10-1929 Antonius Wilhelmus de Jong, geboren Terheijden, 25-3-1904 overleden aldaar 2-2-1932 trouwde (2) aldaar 12-4-1940 Sebastiaan van Groesen geboren aldaar 27-9-1907, overleden aldaar 20-9-1978

Familiefoto gemaakt bij het 50-jarig huwelijksfeest in 1932 van het echtpaar Diepstraten-van Wijck. Geheel rechts dochter Adriana Diepstraten = 5.

12. Pieter Jelles Wobma, arbeider, geboren Franeker-Schalsum 26-4-1853, overleden Amsterdam 24-12-1924, trouwde Franeker 21-4-1878

13. Neeltje Okkes Belgisma, geboren Achlum 21-5-1854, overleden Amsterdam 31-12-1930

Uit dit huwelijk:

1. Jelle, geboren Franeker 18-2-1879, pakhuisnecht Leeuwarden, overleden Leeuwarden 29-8-1952, 73 jaar trouwde Leeuwarden 3-6-1905 Aafke van der Vegt geboren Leeuwarden 19-5-1882, overleden aldaar 23-2-1956
2. Trijntje, geboren Franeker 20-2-1881
3. Okke, geboren Franeker 2-10-1883 = 6
4. Aafke, geboren Franeker 9-12-1885
5. Maaïke, geboren Franeker 24-6-1887
6. Pietje, geboren Franeker 7-8-1890
7. Ferdinand, geboren Franeker 11-12-1894, overleden Amsterdam 26-12-1964, kolenhandelaar trouwde Roelofsina Leij geboren Amsterdam 21-1-1901, overleden aldaar 22-5-1965

14. Wilhelmus Raes, in 1880 gepensioneerd korporaal, geboren Den Bosch 27-8-1849, overleden Heerlen 13-7-1932, 81 jaar, trouwde Den Bosch 30-10-1880

15. Johanna Maria van Liempd, geboren Veghel 26-12-1849, arbeidster

Tussen 1882 en 1890 woonde dit echtpaar in Den Bosch. Akte nr 158: verschenen: Wilhelmus Raes, gepensioneerd korporaal, ongehuwd, geboren den 27.8.1849, zoon van wijlen Willem Raes en van wijle Anna Elisabeth van Berghe ter eenre, Johanna Maria van Liempd, arbeidster, ongehuwd, oud dertig jaren,

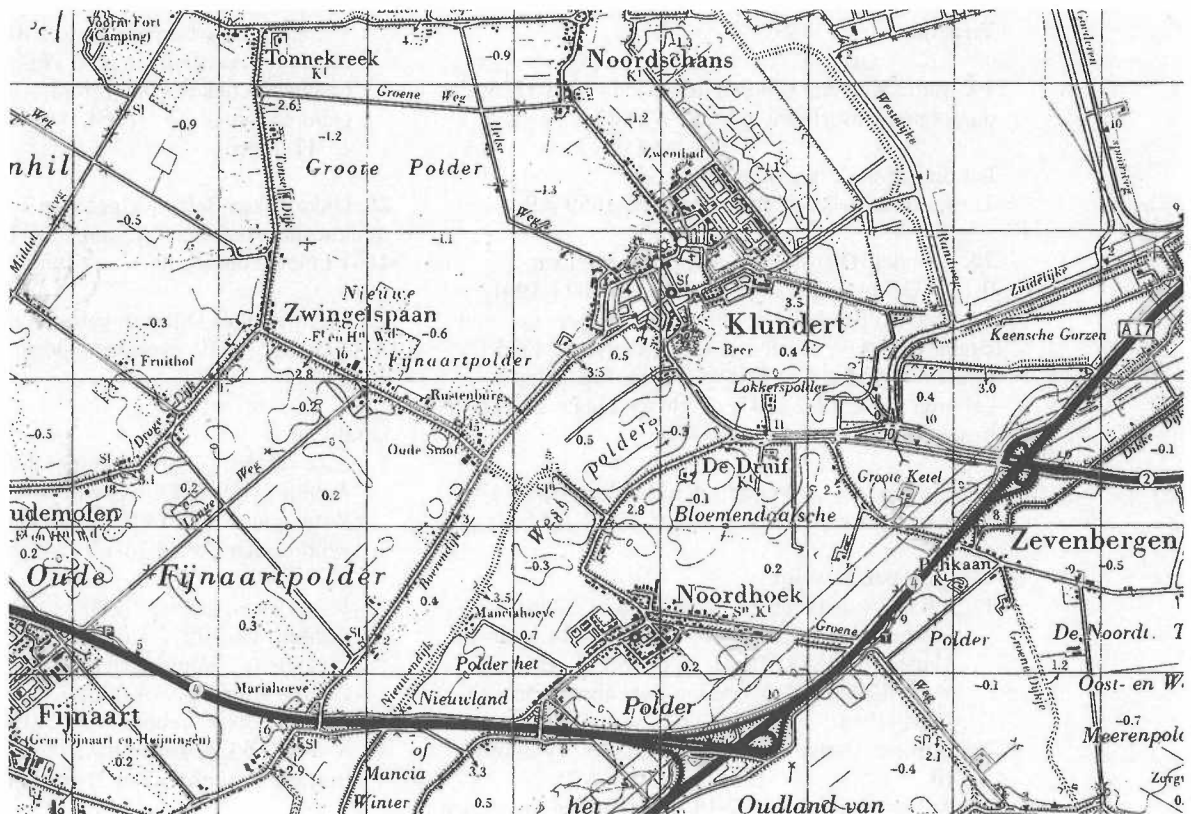
geboren te Veghel den 26.12.1849, wonende alhier, dochter van wijlen Gerardus van Liempd en van Petronella van Kessel, zonder beroep, hebben de verloofden bij deze verklaard te erkennen hunne kinderen geboren alhier als Wilhelmus geboren den 27.5.1872 en Johannes Theodorus geboren den 2.6.1876 ingeschreven in de geboorteregisters als zonen van Maria van Liempd, etc., in bijwezen van: Antonius Raes, tuinier 46 jaar, Johannes van Liempd, arbeider, 37 jaar, zijnde de eerste broeder van den bruidegom, de derde broeder der bruid, ...

Voor en uit dit huwelijk:

1. Wilhelmus, geboren Den Bosch 27-5-1872, overleden Heerlen 24-12-1920, ongehuwd.
2. Jan, geboren Den Bosch 2-6-1876, overleden Nuenen 7-4-1930, trouwde Jannetje Vroonland geboren Est en Opijnen 25-12-1870, overleden Heerlen 22-3-1952, begraven Hoensbroek. (Wilhelminastraat)
3. Antonius Wilhelmus, geboren Den Bosch 28-10-1882, trouwde Maria Wilhelmina Antonia van Hoogstraten geboren Den Bosch 4-9-1885, overleden Vught 26-8-1960
4. Rika, geboren Den Bosch, overleden Venray 1940, trouwde Kees van de Weijer, mijnopzichter *Dit echtpaar heeft gewoond aan de Rukkerweg te Heerlen*
5. Johanna Antonia, geboren Den Bosch 10-8-1890 = 7

Generatie V / Betovergrootouders:

16. Hendrik Nolten, schoenmaker, geboren Klundert 12-1-1833, overleden Terheijden 9-11-1877, 44 jaar, trouwde Terheijden 22-5-1854

Klundert in West-Brabant: herkomst familie Nolten.

17. Anna van Leent, dagloonster, geboren Terheijden 21-11-1839, overleden Klundert 23-6-1866, 52 jaar

Hendrik Nolten vertrok in 1854 vanuit Klundert, alwaar hij in huis nummer 58 woonde, naar Terheijden in West-Brabant. Op 21-jarige leeftijd huwde hij aldaar en woonde in Wijk A nummer 109 samen met zijn vrouw Anna van Leent die voor haar huwelijk ernaast woonde op nummer 110. Straatnamen waren toen nog onbekend. Omdat zijn broer Pieter reeds met vijftien maanden overleed was hij de enige mannelijke nazaat, die bovendien reeds op 44-jarige overleed. Zijn drie zonen zetten het nageslacht voort, een in Terheijden en de twee anderen in Den Haag.

Uit dit huwelijk:

1. Hendrik Quilelmus, geboren Terheijden 16-3-1856 = **8**
2. Nicolaas, geboren Terheijden 28-11-1859, overleden Den Haag 9-5-1933, trouwde (1) Terheijden 23-8-1880 Wilhelmina Pellenaars geboren Terheijden 2-2-1861, overleden aldaar 18-1-1888, trouwde (2) vermoedelijk Made en Drimmelen Johanna Rovers geboren Made en Drimmelen, 28-2-1867 overleden Den Haag 6-2-1939
3. Johanna Maria, geboren Terheijden 18-2-1863, overleden aldaar 26-8-1866
4. Dingena, geboren Terheijden 25-6-1866, overleden aldaar 23-5-1871
5. Christoffel, geboren Terheijden 12-3-1870, overleden Den Haag 8-10-1950, trouwde Den Haag 8-2-1899 Johanna Cornelia Lejour geboren Breda 11-10-1876, overleden Den Haag 10-10-1940

18. Johannus Goverde, geboren Terheijden 26-7-1829, dagloner, overleden Klundert 23-6-1866 trouwde Terheijden 16-4-1855

19. Maria Kanters, geboren Terheijden 26-6-1828, dagloonster, overleden aldaar 5-4-1892

Uit dit huwelijk, voorzover bekend;

1. Antonia, geboren Terheijden 6-6-1859 = **9**

20. Leendert Diepstraten, geboren Terheijden 9-11-1830, arbeider, overleden Made 12-11-1901, trouwde (2) Breda 23-4-1883 Maria Jespers geboren Breda 1-8-1830, overleden Terheijden 4-12-1895 trouwde (3) Made 22-4-1898 Huiberdina Segeren geboren Made 12-7-1847, overleden aldaar 26-8-1930, trouwde (1) Terheijden 16-6-1855

21. Clazina van de Weijgert geboren Terheijden 17-11-1826, arbeidster, overleden aldaar 18-12-1881

Uit dit eerste huwelijk:

1. Johannus, geboren Terheijden 22-11-1856, overleden Zevenbergsehoek 19-12-1924, trouwde Made 19-1-1883 Maria van der Steen, geboren Made 17-6-1858, overleden Zevenbergschehoek 23-12-1915
2. Quirinus (Krien), geboren Terheijden 19-8-1860 = **10**
3. Adriaan, geboren 30-9-1863 Terheijden, overleden

Bergen op Zoom 20-7-1947, trouwde Made 3-1-1890 Johanna Lighthart geboren Made 26-9-1863, overleden Rotterdam 12-11-1919

4. Hendrik, geboren Terheijden 30-9-1863, overleden Zevenbergen 7-10-1947, trouwde Made 4-5-1888 Maria de Wijs, geboren Made 16-7-1866, overleden Zevenbergen 24-4-1946

22. Hendrik van Wijk, dienstknecht, geboren Nijkerk 25-9-1815, overleden Terheijden 15-12-1882 trouwde (1) Martina Isabella Louwres, geboren ?, overleden Terheijden 12-4-1860, trouwde (2) Terheijden 11-7-1868

23. Adriana de Jongh, dagloonster, geboren Terheijden 4-9-1824, overleden ?

Uit dit (2) huwelijk, voorzover bekend:

1. Antonia Johanna, geboren Terheijden 13-6-1862 = **11**

24. Jelle Pieters Wobma, boer/koopman, N.H., geboren Menaldumadeel 26-1-1814 of Welsrijp 14-2-1815, overleden Franeker 11-4-1874, trouwde Sexbierum 4-5-1843, Grietenij Barradeel, hij 28 jaar, zij 20 jaar

25. Aefke/Aafke Pieters Kroese, N.H., geboren Pieterbierum 6-5-1822, overleden Franeker-Winsum 21-3-1878, 55 jaar

Uit dit huwelijk:

1. Stijntje, geboren Schalsum 5-4-1844
2. Johanna, geboren Schalsum 11-10-1847
3. Pietje, geboren Schalsum 6-4-1849
4. Ynskje, geboren Schalsum 11-10-1851
5. Pieter Jelles, geboren Schalsum 26-4-1853 = **12**
6. Willem, geboren Schalsum 24-3-1856
7. Wilhelmina, geboren Franeker 10-12-1860, overleden Amsterdam 24-1-1934, trouwde Leeuwarderadeel 10-1-1885 Lucas Spannenburg geboren Sneek 27-4-1864, overleden Amsterdam 13-11-1936

26. Okke Sakes Belgsma, geboren Tzum 18-4-1817, tuinknecht, overleden Achlum 15-1-1878 trouwde 8-5-1847 Franekeradeel; hij wordt Belksma genoemd

27. Trijntje Jelles Dijkstra, geboren Franekeradeel-Achlum 20-5-1819, overleden aldaar 22-2-1879

Uit dit huwelijk:

1. Sake Okkes, geboren Achlum 8-7-1848, overleden Achlum 10-9-1818, trouwde Wonseradeel-Witmarsum 16-5-1872 Antje Everts de Vries, geboren Kimswerd 26-12-1845, overleden aldaar 22-8-1922
2. Jelle Okkes, geboren Achlum 6-3-1851, trouwde 1) Achlum 19-5-1872 Grietje IJbrands Bergsma trouwde (2) Wonseradeel-Witmarsum 21-9-1876 Geertje Reinders Fokkema
3. Neeltje Okkes, geboren Achlum 21-5-1854 = **13**
4. Maaïke Okkes, geboren Achlum 26-12-1858, trouwde Franekeradeel 21-6-1879 Tjalling Teenstra

28. Willem Raes, ziekenoppasser, geboren Ruijsbroeck (provincie Antwerpen, België) 24-1-1800, overleden Den Bosch 15-9-1873, trouwde Den Bosch 11-7-1835

29. Anna Elisabeth van Berghe, dienstmeid, geboren Den Bosch 10-4-1808, overleden aldaar 1-2-1875

Hij was eerst ziekenoppasser, later gepensioneerd korporaal rijdende artillerie; Ridder Militaire Willems Orde vierde klasse en op 12 oktober 1831 benoemd onder nummer 92. In 1822 kanonnier, in 1824 kanonnier eerste klasse; in juli 1828 bevorderd tot korporaal. In 1830 bij het verenigde leger tegen de opstand der Belgen. Deelname aan de tiendaagse veldtocht en bij die gelegenheid bijzonder uitgemunt.¹⁾

Uit dit huwelijk, voorzover bekend:

1. Wilhelmus, geboren Den Bosch 27-8-1849 = 14

30. Gerardus van Liempt, klompenmaker, geboren Delft 9-3-1812 (aldaar niet gevonden), overleden Den Bosch 24-3-1870

... dat alhier op gisteren om 5 ure des namiddags in het ziekgasthuis is overleden Gerardus van Liempt klompenmaker echtgenoot van Petronella van Kessel, oud 58 jaren en 16 dagen geboren in Delft, woonende Vugterendijk wijk J 67 namen ouders niet bekend, trouwde Veghel ?

31. Petronella van Kessel, geboren Vught 24-12-1816, overleden Den Bosch 21-10-1881

... alhier op den 21 dezer maand om half een ure des nachts is overleden Petronella van Kessel zonder beroep, weduwe van Gerardus van Liempt oud 64 jaren en bijna 10 maanden, geboren in Vught, woonende Den Bosch op de markt wijk A 457, namen ouders niet bekend ...

Uit dit huwelijk, voorzover bekend:

1. Johanna Maria, geboren Veghel 26-12-1849 = 15

Noten

1. G.C.E.Köffler, *De Militaire Willemsorde 1815-1940*, p. 253, d.d. 12.10.1831, no. 02.

IRMA
LOMMEN-SALDEN

Limburgse emigranten uit de negentiende eeuw

De familie van Sloun, Honsbroek, Born

Willem Renier van Sloun, geboren 21 april 1808 in Born, zoon van

Leonardus van Sloun en Anna Gertrudis Spee, huwde op 20 augustus 1832 te Born met **Dorothea Frenken**, geboren 10 oktober 1808 in Born, dochter van Martinus Frenken en Maria Catharina Frencken. Van het echtpaar van Sloun-Frenken worden elf kinderen geboren in Born; I: Jan Leonard in 1834, II: Maria Gertrudis in 1835, III: Anna Maria in 1837, IV: Maria Agnes in 1839, V: Gerard in 1841, VI: Maria Catharina in 1844, VII: Peter in 1846, VIII: Barbara in 1846, overleden 1846, IX: Martinus in 1848, X: Catharina Elisabeth in 1850 en XI: Catharina Elisabeth in 1852.

Het gezin woonde aan het Honsbroek, huis nummer 46 te Born en Willem was landbouwer van beroep.

Volgens de lijst van Limburgse emigranten uit het Provinciaal archief is Willem van Sloun met tien kinderen naar Noord Amerika vertrokken. In zoverre klopt dit wel, maar er gingen ook nog een schoondochter, een schoonzoon en een kleindochter mee. In totaal een reisgezelschap bestaande uit zestien personen. Het moet een hele onderneming geweest zijn om met zo een grote groep te reizen.

In februari 1863 verkoopt Willem Renier van Sloun zijn bezittingen in drie op een volgende dagen via openbare verkopen, zoals: '2 huizen met stallingen,

schuur, tuin en weiden op 't Honsbroeck te Born, 1 weide, 1 beemd en 20 percelen bouwland onder Born en Nieuwstadt'. 10 Percelen bouwland worden door verkoop van loterij verpacht. Verder worden te koop aangeboden; '2 paarden, 4 stuks koeibeesten, 40 schapen, akkergerij, alle huismeubelen, stroo, mest enz.' in totaal 287 artikelen. Dan volgen nog; '100 stuks canada's, belboome, olmen en esschen staande in de Geeren, Spielheuvel en Houtstraat onder Born, alsmede eene menigte jonge appel- en perenbomen'. De totale opbrengst bedroeg ongeveer 6900 gulden. Niet bepaald 'minvermogend' zoals hij in de lijst van het Provinciaal archief staat vermeld.

In april 1863 vertrok het gezin van Sloun met aanhang, via Antwerpen, met het schip "Germania" naar New York. Vandaar reisde men verder naar Minnesota, waar Willem Renier een stuk land kocht in Chanhassen Township, Carver County. Volgens de census uit 1870 van Chanhassen Township bedroeg de waarde van Willem's onroerend goed \$2000 en die van zijn roerende goederen \$1000.

Willem Renier overleed op 9 november 1873 te Chanhassen, 65 jaar oud. Hij wordt begraven op het kerkhof Guardian Angels te Chaska, Carver County, Minnesota. Dorothea volgde hem op 4 mei 1884 in het graf. Van haar is helaas geen grafsteen bewaard gebleven.

Kinderen van Willem Renier van Sloun en Dorothea Frenken:

I. Jan Leonard van Sloun, geboren 24 maart 1834 te Born, huwde 10 juni 1861 te Born met **Joanna**

Boerderij van Sloun in Chanhassen, Carver County, MN.

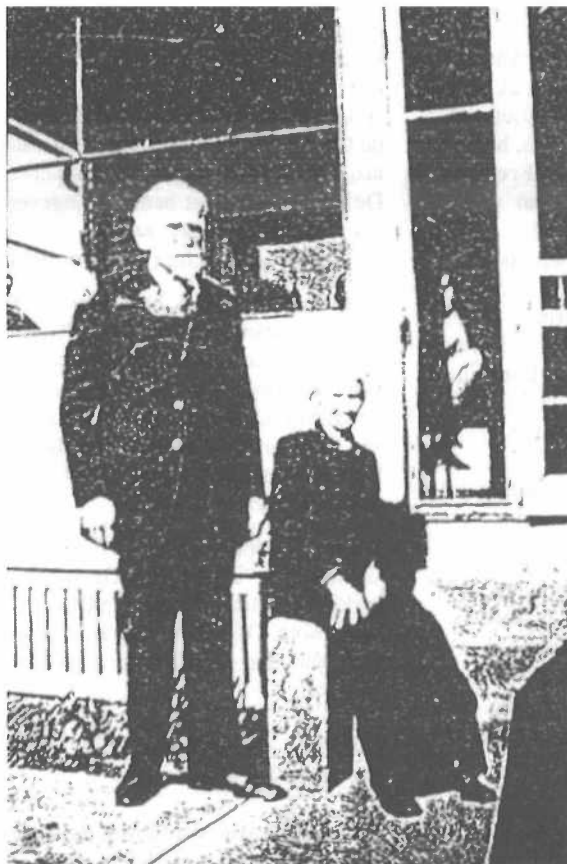

Catharina Deuss, geboren 17 juni 1834 te Born, dochter van Peter Deuss en Maria Anna Palmen.

Leonard en Anna waren reeds gehuwd bij hun vertrek in 1863. Hun eerste kind, dochter Maria Agnes, werd nog in Born geboren in 1862. Er volgden nog 6 kinderen in Minnesota.

Het gezin vestigde zich in Chanhassen alwaar Leonard zijn boerderij runde. Ook heeft hij meerdere publieke functies vervuld in Chanhassen, waaronder in 1875-1885 assessor van de stad. Een assessor had onder andere tot taak het uitvoeren van de census - een soort volkstelling - in de stad. Daarvoor moest hij van huis tot huis gaan en alle vragen, die dat jaar op de census voorkwamen, naar tevredenheid beantwoord krijgen door de bewoners van de panden. Hij was daardoor een bekend figuur in Chanhassen.

Leonard en Anna kregen in totaal zeven kinderen waarvan er zes huwden. De oudste zoon Gerard huwde

Jan Leonard van Sloun en Joanna Deuss.

1888 met Catharina Jeurissen, dochter van Peter Jacob Jeurissen uit Holtum-Born. Een andere zoon, Peter, trouwde in 1927 met Mary Agnes Dols, dochter van Mathias Hubertus Dols, geboren in Born, en Maria Ida Wilhelmina Hoen, geboren in Sittard.

Leonard is overleden op 23 maart 1908 te Chanhassen aan de gevolgen van een beroerte, hij werd 74 jaar oud. Anna Catharina Deuss volgde hem op 18 september 1919, 85 jaar oud. Zij liet na: vijf van de zeven kinderen, 27 kleinkinderen en zeven achterkleinkinderen.

Leonard en Anna zijn beiden begraven op het kerkhof Guardian Angels te Chaska, Minnesota.

II. Maria Gertrudis van Sloun, geboren 20 september 1835 te Born, huwde 1) 10 oktober 1862 te Grevenbicht met **Joannes Michael Savelkoul**, geboren 17 augustus 1833 te Grevenbicht, zoon van Theodorus Savelkoul en Anna Maria Brouwers en 2) met **Mathias Rosen**, geboren 1 juni 1847 te Elen (B), zoon van Frans Joseph Rosen en Maria Sybilla Peters.

Net als haar oudere broer was ook Maria Gertrudis reeds gehuwd bij het vertrek naar Amerika. Het gezin Savelkoul vestigde zich ook in Chanhassen en net als zijn schoonbroers wordt Michael boer. Michael en Maria kregen vier kinderen; drie dochters en een zoon. Op 12 november 1874 is Michael Savelkoul reeds overleden, op de zeer jonge leeftijd van 41 jaar. Maria bleef achter met haar vier jonge kinderen en een boerderij om te runnen. Daarom trad ze al vlug weer in het huwelijk met Mathias Rosen.

Maria Gertrudis van Sloun en Mathias Rosen.

Mathias's vader Frans Joseph was afkomstig van Guttecoven en een zoon van Joannes Roesen en Maria Catharina Salden. Frans vertrok in 1863 als weduwnaar met zeker drie kinderen naar Amerika en vestigde zich ook in Chanhassen. Hij overleed aldaar in 1879.

Mathias Rosen en Maria van Sloun kregen samen nog een dochter. Mathias heeft het werk op de boerderij in Chanhassen voortgezet tot zijn overlijden in 1922. Maria stierf op 7 november 1927 in Chanhassen. Zij werd bij haar beide echtgenoten begraven op het St. Victoria kerkhof, Victoria, MN.

III. Anna Maria van Sloun, geboren 10 oktober 1837 te Born, huwde omstreeks 1863 in Minnesota met **Peter Hendrik Dircks**, geboren 25 januari 1835 te Limbricht, zoon van Jan Hendrik Dircks en Joanna Mechtildis Delissen.

Peter Hendrik Dircks is in 1862 als vrijgezel, samen met zijn broer, naar Amerika gegaan. Omstreeks 1863-1864 huwde hij Anna Maria van Sloun en het paar vestigde zich op een boerderij in Chanhassen naast de ouders van Anna. Er worden acht kinderen geboren, waarvan er vier reeds op zeer jonge leeftijd zijn overleden.

Anna overleed op 3 juli 1876 in Chanhassen, slechts 39 jaar oud. Zij wordt begraven op het Guardian Angels kerkhof in Chaska.

In 1878 hertrouwde Peter Dircks met Theresa Wurm, geboren 1855 in Millen. Peter en Theresa kregen samen nog eens acht kinderen waarvan er een als baby stierf. In 1896 vertrok Peter met zijn gezin naar Corinna Township in Wright County, meer richting het wilde westen!

Op latere leeftijd vestigden Peter en Theresa zich in Maple Lake, dicht bij Corinna Township alwaar Peter in 1921 overleed en Theresa hem in 1937 volgde in het graf. Ze worden beiden begraven op het St. Thomas kerkhof te Maple Lake, Minnesota.

IV. Maria Agnes van Sloun, geboren 20 augustus 1839 te Born, huwde 9 januari 1866 te Chaska met **John Antoon Jaspers**, geboren 30 augustus 1842 te Baakhoven-Susteren, zoon van Jan Leonard Jaspers en Maria Josepha Meuffels.

John Antoon Jaspers vertrok in 1865 samen met zijn vader Jan Leonard naar Amerika. Jan Leonard Jaspers, geboren 15 augustus 1812 in Illekoven, ging op gegeven moment weer terug naar Limburg. In 1868 echter vertrok hij opnieuw naar Amerika, nu vanuit de gemeente Echt. Hij overleed in 1876 in Chanhassen.

John en Agnes hadden een boerderij in Chanhassen. Er werden uit hun huwelijk acht kinderen geboren, vier zonen en vier dochters. Een zoon overleed op tweejarige leeftijd aan roodvonk.

In 1920 verkochten John en Agnes hun 100 acres boerderij voor \$25.000,00 en vestigden zich in het stadje Chaska. Aldaar is Agnes van Sloun in 1922 en John Jaspers in 1924 overleden. Zij zijn beiden begraven op het kerkhof Guardian Angels te Chaska, MN.

V. Gerard van Sloun, geboren 17 augustus 1841 te Born, huwde 1) 1 oktober 1872 te Chaska met **Anna Glatzel**, geboren 10 februari 1852 in Germany, dochter van Wilhelm Glatzel en Clara Habel en 2) 25 oktober 1893 te Chaska met **Catherine Wetterau**, geboren 18 juni 1848 in Wisconsin.

Gerard en Anna hadden een boerderij in Laketown, Carver County, Minnesota. Het echtpaar kreeg tien kinderen, zes zonen en vier dochters. Een dochter en twee zonen zijn op zeer jonge leeftijd overleden. Op 16 oktober 1889 overleed Anna Glatzel, 37 jaar oud. Zij wordt begraven op het kerkhof St. Victoria, Carver County. Gerard hertrouwde pas in 1893 met de weduwe Catherine Wetterau. Uit dit huwelijk wordt in 1895 nog een zoon geboren.

In 1910 woonden Gerard en Catherine met vier van hun kinderen in Chaska. Gerard is dan met 'pensioen'. Gerard overleed in april 1918 en Catherine in 1931. Ik heb nog niet kunnen achterhalen waar zij beiden zijn begraven.

VI. Maria Catharina van Sloun, geboren 2 februari 1844 te Born, huwde 1874 te Chaska met **Casper Buschmeier**, geboren 4 maart 1833 in Prussia.

Catherine huwde de oorlogsveteraan Casper Buschmeier in 1874 en het paar vestigde zich in Chaska. Casper vocht van 1861 tot 1864 mee in de Amerikaanse Burgeroorlog als korporaal van het '5th Cavalary Regiment' van Iowa. Er werden vier kinderen geboren waarvan er drie niet lang na de geboorte zijn overleden en een dochter die maar elf jaar oud werd. Casper Buschmeier overleed in 1894 en Maria in 1909. Het gezin Buschmeier-van Sloun is begraven op het kerkhof Guardian Angels te Chaska.

VII. Peter van Sloun, geboren 1 maart 1846 te Born, huwde 18 november 1879 te Chaska met **Christina Schindler**, geboren 15 december 1857 Minnesota, dochter van Joseph Schindler en Caroline Lux.

Ook Peter en Christina dreven een boerderij in Chanhassen. Er werden tien kinderen geboren; zeven zonen en drie dochters. De oudste dochter had in 1900 een eigen zaak in Chaska, waar ze zelfgemaakte kleding verkocht. Later vinden we haar terug als Sister Benedicta in het Sacred Heart Convent in Yankton City, South Dakota.

Peter van Sloun en Christina Schindler.

In 1920 verkocht Peter de boerderij en verhuisde met Christina naar Chaska. Aldaar overleed Peter op 28 mei 1922 en Christina op 25 april 1934. Ze zijn beiden begraven op het kerkhof Guardian Angels te Chaska.

VIII. Barbara van Sloun, geboren 1 maart 1846 te Born, aldaar overleden 8 november 1846.

IX. Martinus van Sloun, geboren 2 maart 1848 te Born, huwde 2 oktober 1874 te Chaska met **Theresa Breher**, geboren 1853 in Illinois, dochter van Leonard Breher en Mary Grathwoll.

Martin en Theresa vestigden zich in het stadje Chaska. Ze kregen zeven kinderen; vier dochters en drie zonen. Een zoon stierf, nog geen jaar oud, te Chaska. Martin heeft een variëteit van beroepen uitgeoefend; timmerman, meubelmaker met meubelwinkel, herbergier, huisschilder en wie weet wat nog meer. Ook heeft hij een nogal avontuurlijk leven geleid, dit niet bepaald tot genoegen van zijn kinderen en echtgenote. In 1875 woonden Martin en Theresa in Chaska. In 1880 was Martin een korte tijd van huis geweest maar in juni van dat jaar woonden ze weer samen in New Trier, Dakota County, MN. In 1885 woonde het gezin weer in Chaska. In 1889 woonde Martin in Takoma in het Washington Territory, helemaal aan de Westkust van Amerika. In mei 1891 verhuisde Theresa naar Park Rapids maar in juni kwam ze weer terug naar Chaska. In augustus 1893 keerde Martin terug van de Westkust na een verblijf in het ziekenhuis aldaar. Theresa en Martin gingen weer samenwonen in Chaska. In 1894 heeft Theresa er schijnbaar toch genoeg van en vertrok met haar kinderen naar St. Paul. Na een kort verblijf in Minneapolis vertrok Theresa in 1900 definitief uit Minnesota en verhuisde naar San Francisco in Californië. Haar kinderen vestigden zich later ook allemaal in Californië.

Een zoon, Frank (1879-1938) werd een zeer verdienstelijk schilder en een andere zoon, Edward Paul (1882-1964) werd acteur. Eerst werkte Edward in New York maar later in San Francisco alwaar hij menige rol vertolkt in horror films zoals; 'Dracula', 'Frankenstein' en 'The Mummy'. Edward speelde onder andere de 'Nederlandse' Professor Van Helsing en Dr. Waldman, allemaal Europese rollen vanwege zijn accent.

Edward Van Sloun (rechts) in de film Dracula uit 1931.

Martin van Sloun overleed in 1918 in Chanhassen en Theresa Breher in 1931 in San Francisco. Martin is begraven op het kerkhof Guardian Angels in Chaska, Minnesota.

Martin van Sloun en Theresa Breher.

X. Catharina Elisabeth van Sloun, geboren 7 september 1850 te Born, huwde 7 mei 1878 te Chaska met **Joannes Andreas Dols**, geboren 5 september 1854 te Nattenhoven-Berg aan de Maas, zoon van John Lambert Dols en Anna Catharina Vandereijken.

De lotgevallen van de families Dols die naar Amerika zijn getrokken worden beschreven in het boek 'Dols Family History 1689-1989' door Betty Dols. Dit boek is aanwezig in het archief van de gemeente Sittard-Geleen en ter inzage beschikbaar.

John en Lizzie vestigden zich na hun huwelijk in Chaska City. John was meubelmaker van beroep en daarbij had hij ook een meubelwinkel. Ook was hij begrafenisondernemer. Het gezin kreeg zeven kinderen; vijf zonen en twee dochters. Een zoon overleed op driejarige leeftijd. Lizzie overlijdt op 8 januari 1930 na een lang ziekbed te Chaska. John volgde haar in 1935. Beiden zijn begraven op het kerkhof Guardian Angels te Chaska.

XI. Catharina Elisabeth van Sloun, geboren 21 september 1852 te Born, huwde 7 mei 1878 te Chaska met **Leonard Jaspers**, geboren 8 december 1852 te Illikhoven, zoon van Peter Renerus Jaspers en Anna Catharina Schmitz.

In 1862 vertrok Petrus Renerus Jaspers (1817-1890) met zijn gezin vanuit Illikhoven naar Noord-Amerika. Met hun drie zonen vestigden zij zich in Chanhassen in Carver County, Minnesota. Enkele jaren later verhuisde de familie Jaspers naar Eagle Creek in Scott County. Zoon, Leonard, huwde Catharina Elisabeth van Sloun. Mathijs Jaspers, geboren 1855, overleed in 1879 aan TBC. De middelste zoon, Petrus Joannes, huwde Theresa Schneider. De naam veranderde in Amerika in Jasper.

Petrus Renerus Jasper overleed in 1890 in Eagle Creek, zijn echtgenote Anna Catharina Schmitz is hem dan al in 1885 voorgedaan. Zij zijn beiden begraven op het St. Mark's kerkhof te Shakopee, Scott County, Minnesota.

Leonard en Elizabeth bezaten een boerderij in Eagle

Creek in Scott County. Het gezin kreeg tien kinderen; vier zonen en zes dochters. Leonard Jasper overleed in 1906, slechts 54 jaar oud. Elizabeth verhuisde vóór 1920 naar Minneapolis en overleed aldaar in 1935. Leonard en Elizabeth zijn beiden begraven bij Leonards ouders op het St. Mark's kerkhof te Shakopee, Scott County.

Voor meer info over emigranten uit Limburg en het Duitse grensgebied zie:
<http://members.home.nl/irmalommen>

Met dank aan o.a.: Dennis Van Sloun, Minnetonka, MN; Betty Dols, MN; John J. Kirsch, WI en Harry Savelkoul, Grevenbicht.

Bronnen o.a.:

- Lijst Limburgse emigranten, Provinciaal Archief Limburg.
- Bevolkingsregister Born
- Burgerlijke Stand Born
- Weekblad Mercurius 1862
- Notarieel Archief notaris Hupkens, Urmond
- Passagierslijst schip Germania, aankomst New York 22 april 1863
- Parish Book Chaska, 1865, family number 36
- Kranten Carver County, Minnesota, USA
- Censussen Minnesota, meerdere jaren
- Kadasterkaart Carver County, MN, 1880
- Kerkhoven Carver County en Scott County, Minnesota
- Persoonlijke gesprekken met nazaten Van Sloun
- Internet - Ancestry.com

A.P.L. PAQUAIJ

Kerkhoven in Zuid-Limburg

(vervolg)

Kerkhof ECKELRADE tot oktober 2000

<i>Naam</i>	<i>Voornamen</i>	<i>Geb. dat.</i>	<i>Partner</i>	<i>Ovl. dat.</i>					
Alberts	Maria Joanna	18630405	Berg van de Paschasius Judocus	19390222	Andrien	Maria Catha Theres Jose P	19110321	Ongehuwd	19931007
Alberts	Joannes Lambertus	18680328	Peters Maria Cecilia	19440000	Andrien	Alphonsus Hubertus	19160701	Jacobs Maria Anna Elisabeth	19990314
Alberts	M. (v)	18760000	Peters N.N.	19470000	Ariës	Justin	19890324	Ongehuwd	19891012
Alberts	Maria Antonia Cornelia	19090905	Ongehuwd	19270521	Augustus	Maria Elisabeth	18810617	Speckens Gilles Hubertus	19560520
Alberts	Joannes Hubertus Mathe	19120519	Ongehuwd	19770000	Beijer	Sjeng	19140222	Claassens Fien	19880422
Alberts	Maria Josephina Margare	19140306	Ongehuwd	19990000	Beijer	Mattie	19550805	Ongehuwd	19550808
Alberts	Pieter Antonius Maria	19200721	Wolfs Net	19930722	Beijers	Maria Louisa	18901105	Dumont Henri Hubert	19730914
Andrien	Joannes Josephus	18760327	Narinx Maria Gertrudis Gardine	19670118	Bemelmans	Ida	0	Caspers Lambertus / o.k.	17371103
					Bemelmans	Christianus	16870418	Lousberghs Elisabeth / o.k.	17590617
					Bemelmans	Joannes	17160611	Ongehuwd / o.k.	17710807
					Berg van den	Hubertus	0		19190712
					Berg van den	Paschasius Judocus	18570327	Meerten Anna Hubertina	19490224
					Berg van den	Paschasius Judocus	18570327	Alberts Maria Joanna	19490224
					Berg van den	Maria Catharina	18770508	Dobbelsteijn Pieter Hubertus	19570621
					Berg van den	Maria Anna Philomena	18780517	Ongehuwd	19551224
					Berg van den	Maria Leonie	18881111	Jöbses Joseph Werner Hubert	19550324
					Berg van den	Joannes Hubertus	18901026	Essers Hubertina	19670226
					Berg van den	Maria Anna	18930522	Spranghers Gilbert Martin Franco	19331102
					Berg van den	Maria Anna Josephina	19050301	Mares Nicolaes Quirinus	19670731
					Berg van den	Josephus Hubertus Anto	19210214		19240404
					Berg van den	Arthur	19280116	Ongehuwd	19830414
					Bessems	Andries Hubertus	18680212	Depuis Maria Hubertina	19450219
					Bessems	Maria Hubertina	18981229	Piters Joannes Servatius	19841114
					Bessems	Johannes Hubertus	19010410	Ongehuwd	19750125

Bessem	Leo	19040410	Thomassen Maria	19870627	Claessens	Helena	19070000	Brouwers N.N.	19400000
Bessem	Louis Hubertus	19080324	Ongehuwd	19950507	Claessens	M.J.C. (v)	19080808	Lambie Joseph	19850102
Bessem	Maria Josephina	19150308	Ongehuwd	19930107				Pieter Hubertus	
Bex	Philomène	19110627	Heinen	19970222	Claessens	Maria Catha	19150113	Meijs	19760908
			Frans Hendrik			Joha Engeli		Joannes Hendrikus	
Bisscheroux	Maria	19240819	Dumoulin	19910713	Claessens	Johannes	19200121	Ongehuwd	19520303
			Petrus Joannes			Hubertus Hend			
Blom	Joannes	18760416	Depuis	19390304	Curfs	Johannes	18820902	Dols Maria	19560311
			Maria Elisabeth					Barbara Hubertina	
Blom	Joseph	19070611	Franck Maria	19730727	Curfs	Johannes	18820902	Dumoulin	19560311
	Wilhelmus Joann							Maria Anna	
Blom	Hubertus	19090706	Sour Mathilda	19850824	Curvers	Christiaan	18940626	Meijs	19741024
	Mathias					Hubert		Maria Elisabeth	
Blom	Johannes	19170902	Harings Maria	19920000	Curvers	Christiaan	18940626	Meijs	19741024
	Wilhelmus		Josephina Bertha			Hubert		Rosalie Hubertina	
Boorn van den	N.N.	0		0	Curvers	Christiaan	18940626	Meijs	19741024
Boorn van den	Maria Anna	18971029	Dumoulin	19740320		Hubert		Margaretha Maria	
	Cathar Barba		Jan Leopold		Deliege	Joseph	18900313	Brenenraad	19650000
Boorn van den	Johannes	19020906	Sprangers	19820929		Leonardus		Maria Francisca	
	Lambertus		Ursulina		Deliege	Maria	18970127	Ongehuwd	19880211
Bouchoms	Maria	18790329	Sluijsmans	19670119		Anna Hubertina			
	Hubertina		Joannes Petrus		Deliege	Louis Joseph	19250326	Ongehuwd	19510000
			Hubert		Deliege	Leonardus	19310303	Roebroeks	19900612
Bouchoms	Pieter	18841116	Jöbses	19680604		Josephus		Henriette	
	Hubert Joseph		Maria Cornelia		Depuis	Maria Agatha	18700918	Ongehuwd	19540000
Bours	Willem	18781013	Thomassen Maria	19740228	Depuis	Maria	18730206	Bessem	19330905
			Hubertina Louisa			Hubertina		Andries Hubertus	
Bouten	Catharina	18850417	Claessens	19510507	Depuis	Maria Elisabeth	18760707	Blom Joannes	19570528
	Hubertina		Gilles Wilhelmus		Douven	Maria	18930211	Harings	19571230
Brenenraad	Leonie	18920916	Tossings	19760205		Philomina Joseph		Petrus Hubertus	
	Hubertina		Pieter Hubertus		Drummen	Jan	18850705	Gilissen	19660830
Brenenraad	Maria	18970911	Deliege	19760000		Eduard Hubert		Maria Elisabeth	
	Francisca		Joseph Leonardus		Duijsens	Marie	18070416	Quaedvlieg	18860330
Brenenraad	Arnoldus	19020120	Hendriks	19700000		Elisabeth Corneille		Karel Hendrik	
	Hubertus		Catharina		Duijsens	Maria Geertrui	18590501	Simons	19390810
Brenenraad	Annie	19410620	Schreurs Jean	19960204				Martinus Hubertus	
Brenenraad	Emelie	19421017		19470412	Duijsens	Pieter Joseph	18650927	Houbiers Maria	0
Broers	Josephus	18650627	Narinx Maria	0				Anna Hubertina	
	Mathias		Johanna Hubertina		Duijsens	Sophia	18901110	Quaedvlieg	19520627
Broers	Christina	18811121	Pluimakers	19460604		Maria Eugenie		Maria Hubert	
	Maria Elisabeth		Joannes Hendrikus					Alfons Leon	
			Hubert		Duijsens	Christiaan	18911029	Lardinois	19681004
Broers	Maria	19070926	Knops Michael	19920724		Hubertus		Maria Wilhelmina	
	Magdalena Barbar				Duijsens	Maria	18990321	Lardinois	19860707
Broers	Maria Macheel	19161128	Neumár Julianna	19830218		Clementina		Augustinus Wilhelm	
	Jozef (m)							Hubert	
Broers	Marie	19190922	Lardinois	19890122	Duijsens	Mathieu	19010504	Ongehuwd	19820204
	Hermanus Victor		Hubertine			Joannes			
Brouwers	Johannes	18910922	Lardinois Maria	19620421	Duijsens	Maria	19020916	Schneiders	19850000
	Hubertus		Florentina Hubertina			Josephina Francisc		Bernard Ferdinand	
Caspers	Lambertus	0	Ongehuwd / o.k.	17320612	Duijsens	Maria	19031217	Ongehuwd	19860120
Caspers	Lambertus	0	Bemelmans	17400924		Guillaumine Joseph			
			Ida / o.k.		Duijsens	Zef	19360000	Ongehuwd	19940000
Cerfontaine	Maria	18680822	Thomma	19440831	Dumont	Pieter Andreas	18930629	Elissen Maria	19801124
	Angelina		Antoon Hubertus					Francisca Hubertina	
Cerfontaine	Hubertina	18801021	Meijs	19501229	Dumont	Henri Hubert	18950610	Beijers	19720105
	Maria		Hubertus Godefridus					Maria Louisa	
Claassens	Hub	19110206	Meijs	19810803	Dumont	Lambert	19230128	Dumoulin Liza	19990216
			Maria Josephina		Dumoulin	Leonard	18600323	Keesmekers	19390411
Claessens	Joannes	18591117	Sluijsmans	19300528		Hubertus		Maria Josephina	
	Leonardus		Anna Catharina		Dumoulin	Leonard	18600323	Kleijnen Helena	19390411
Claessens	Gilles	18700323	Bouten	19450717		Hubertus			
	Wilhelmus		Catharina Hubertina		Dumoulin	Maria Anna	18800128	Curfs Johannes	19670217
Claessens	Maria	18720209	Meijs	19490112	Dumoulin	Maria	18810810	Sluijsmans	19600730
	Hubertina Elisabeth		Joannes Henricus			Josephina		Henricus Hubertus	

Dumoulin	Joseph Hubertus	18850910	Ongehuwd	19800106	Houben	Jan	18810324	Meijs	19591114
Dumoulin	Jan Leopold	18920105	Boorn van den	19701115				Maria Hubertina	
			Maria Anna		Houben	Maria	18860805	Muijlkens	19600528
			Cath Barbara					Johannes Josephus	
Dumoulin	Willem	18920809	Erens	19770409				Hubertus	
	Laurens		Maria Catharina		Houben	Anna	18881006	Ongehuwd	19530418
Dumoulin	Jan Karel	18930514	Moonen Elisabeth	19560318		Maria Catharina			
Dumoulin	Petrus Joannes	19240826	Bisscheroux	19670927	Houbiers	Maria	18711112	Duijsens	0
			Maria			Anna Hubertina		Pieter Joseph	
Dumoulin	Hubertina	19241218	Meijs Antoine	19980704	Huijnen	Joseph	18650109	Engelbert	19570610
	Elisabeth							Maria Antoinette	
Dumoulin	Hubertus	19251115	Ongehuwd	19591129	Huijnen	Elisabeth	19230330	Slujsmans Pierre	19980320
	Johannes Leon				Huurne ter	Anna H.M.	0	Ongehuwd	0
Elissen	Maria	19010131	Dumont	19910907	Jacobs	Maria	18920404	Meertens	19560902
	Francisca Hubertin		Pieter Andreas			Catharina		Cornelis Hubertus	
Elissen	Jeanne	19030421	Thomma	19910611	Janssen	Gerardus	18780702	Willems	19520721
	Maria Josephina		Pierre Lambert			Hubertus		Maria Geertruida	
Elissen	Johannes	19050409	Thomma	19880324	Janssen	Matheus	18891102	Gardeniers	19510315
	Hubertus		Maria Gertruidis			Hubertus		Maria H.	
Elissen	Hubert	19120206		19881017	Janssen	Sjof	19220000	Bouwens Tiel	19910000
Engelbert	Maria Antoinette	18730127	Huijnen Joseph	19490618	Janssen	Tila	19220311	Muijlkens Pierre	19930131
Erens	Maria	18940209	Dumoulin	19660309	Janssen	Ber	19250331	Lardinois Tien	19940108
	Catharina		Willem Laurents		Jöbses	Werner	18530323	Ongehuwd	19280725
Erkens	Jan Hendrik	18660612	Laven Elisabeth	19491008	Jöbses	Wijnandus	18550225	Spits	19350523
Essers	Hubertina	18930927	Berg van de	19441117		Hubertus		Maria Elisabeth	
			Joannes Hubertus		Jöbses	Cornelis	18830914	Ongehuwd	19431217
						Hubertus			
Essers	Giel	19180515	Pirnay Tina	19950625	Jöbses	Cornelis	18830914	Lardinois Maria	19431217
Franck	Maria	19130818	Blom Joseph	19890307		Hubertus		Elisabeth Geertruidis	
			Wilhelmus Joannes		Jöbses	Joseph	18841201	Berg van de	19630106
Franssen	Anna	19040110	Steegeen	19890606		Werner Hubert		Maria Leonie	
			C. Winandus		Jöbses	Wilhelmina	18891218	Ploumen Jan	19610000
Frijns	Marie	18621013	Pinckaers	19240124				Petrus Hubertus	
	Catherine		Egidius Hubertus		Jöbses	Gertrudis	18930422	Ongehuwd	19450919
Gadet	Laurentius	18150214	Duijsens	18570404		Josephina			
			Maria Gertrudis		Keesmeekers	Pieter Joseph	18160622	Ongehuwd	18880714
			Antonette / o.k.		Kleijnjen	Helena	18801116	Dumoulin	19691228
Gardeniers	Maria H.	18980606	Janssen	19580602				Leonardus Hubertus	
			Matheus Hubertus		Knooren	Johannes Pieter	18990912	Lardinois Maria	19880618
Geurten	Johannes	19030512	Meijs Maria	19800626				Helena Josephina	
	Hubertus		Anna Hubertina		Knops	Michael	19000923	Broers Maria	19841024
Gilissen	Maria	18900912	Drummen Jan	19360106				Magdalena Barbara	
	Elisabeth		Eduard Hubert		Kreuwels	Maria	18950403	Lardinois	19860704
Gilissen	Nicolaas	18920801	Ploemmen	19510000		Johanna Josephina		Wilhelmus Joseph	
	Leonardus Hub		Joanna Maria			Hubert		Hubert	
			Paulina		Lambie	Joseph Hubert	18670612	Ploumen	19440719
Gilissen	Funs	19290912	Dumoulin Lène	19830223				Maria Hubertina	
Harings	Petrus	18890505	Douven Maria	19670510	Lambie	Frans	19010529	Meijs Maria	19660302
	Hubertus		Philomena Josephina			Pieter Hubertus		Hubertina Helena	
Harings	Maria	19220104	Blom	19970000	Lambie	Pieter Hubertus	19030322	Meijs	19630227
	Josephina Bertha		Johannes Wilhelmus					Maria Elisabeth	
Harings	Maria Elisab	19231230		19370421	Lambie	Joseph	19050319	Claessens M.J.C.	19790205
	Jose Gerardi					Pieter Hubertus			
Hartmans	Mia	19150410	Reijnders Joannes	19861111	Lardinois	Hubertus	18591017	Slujsmans Anna	19280329
			Joseph Hubertus			Joseph		Catharina Hubert	
Heffels	Herman	19130000	Pluijmaekers	19540000	Lardinois	Maria	18770327	Schevers	19600202
			Mina			Josephina Hubert		Mathias Hubertus	
Heffels	Leo	19470000	Ongehuwd	19700000	Lardinois	Joseph	18800309	Pieters	19600225
Heggen	Maria Helena	18890529	Weerts	19660000		Hubertus		Maria Joanna	
			Hendricus Josephus		Lardinois	Willem	18810909	Ongehuwd	19510226
Heinen	Albert	18740000		19570704		Hubertus			
Heinen	Richard	19730830		19741107	Lardinois	Nicolaas	18820809	Vaessen Lucia	19590301
Heinen	Lidwien	19770415		19900925		Joseph Hubert			
Hendriks	Catharina	19090000	Brenenraad	19740000	Lardinois	Hendrikus	18861216	Schrijnemaekers	19650223
			Arnoldus Hubertus			Hubert Domin		Maria Ann	
Hochs	Joseph	19110000	Huijnen A.	19660000					

			Cath Hubert						
Lardinois	Maria	18870212	JöbSES	19560711	Meijs	Martinus	Maria Johanna		
	Elisabeth Geertrud		Cornelis Hubertus			Joannes	18711222	Claessens Maria	19600123
Lardinois	Paulus	18881010	Muijkens	19640818		Henricus		Hubertina Elisab	
	Hubertus August		Maria Hubertina		Meijs	Hubertus	18780702	Cerfontaine	19711215
Lardinois	Maria	18930414	Duijsens	19700207		Godefridus		Hubertina Maria	
	Wilhelmina		Christiaan Hubertus		Meijs	Maria Hubertina	18941123	Houben Jan	19821124
Lardinois	Maria	18941216	Brouwers	19590921	Meijs	Maria Elisabeth	19030315	Curvers	19310205
	Florentina Huber		Johannes Hubertus					Christiaan Hubert	
Lardinois	Lambert Hubert	18960509	Ploumen Maria	19890808	Meijs	Gilles Hubertus	19031210	Ongehuwd	19831121
Lardinois	Augustinus	18970226	Duijsens	19640223	Meijs	Maria	19051105	Geurten	19950109
	Wilhelm Hube		Maria Clementina			Anna Hubertina		Johannes Hubertus	
Lardinois	Maria	18981030	Loozen	19930429	Meijs	Rosalie	19070323	Curvers	19850819
	Elisabeth Wilhelmu		Jan Hubert			Hubertina		Christiaan Hubert	
Lardinois	Maria	19030816	Knooren	19680912	Meijs	Joannes Andreas	19080510	Ongehuwd	19780722
	Helena Josephina		Johannes Pieter		Meijs	Joannes	19081128	Claessens Maria	19940214
Lardinois	Wilhelmus	19050408	Kreuwels Maria	19760312		Hendrikus		Catha Joha Engelina	
	Joseph Hubert		Johanna Josephina		Meijs	Maria	19091016	Lambie	19980131
Lardinois	Mia	19201218	Meijs Joseph	19891127		Elisabeth		Pieter Hubertus	
	Harrie	19230128	N.N.	19980430	Meijs	Maria	19110114	Lambie Frans	19921025
Lardinois	Pierre	19250428	Hustings Maria	19720410		Hubertina Helena		Pieter Hubertus	
Lardinois	Lucy	19600000	19600000		Meijs	Maria Josephina	19110314	Claessens Hub	19980718
Laven	Elisabeth	18740519	Erkens	19580506	Meijs	Joseph	19130412	Lardinois Mia	19810602
			Jan Hendrik			Wilhelmus Hubert			
Lemmens	Mattheus / o.k.	0	Mentiens Agnes	17360313	Mentiens	Agnes	0	Lemmens	17310510
			(Gronsveld: +0312)					Mattheus / o.k.	
Linden van der	Maria Johanna	18710405	Meijs	19531104	Moonen	Elisabet	19071029	Dumoulin	19810606
			Joannes Martinus					Jan Karel	
Loozen	Jan Hubert	19010213	Lardinois Maria	19650602	Moro	Ian	0	o.k.	16440206
			Elisabeth Wilhelmus		Muijkens	Johannes	18800829	Houben Maria	19570501
Mans	Johannes Joseph	18840215	Ongehuwd	19690312		Joseph Hubert			
Mans	Maria Johanna	18870624	Soons	19470602	Muijkens	Maria	18881202	Lardinois Paulus	19730403
			Nicolaas Eligius			Hubertina		Hubertus August	
Mans	Barbara	18970825	Ongehuwd	19741017	Narinx	Maria	18770217	Andrien	19541120
	Hubertina Josep					Gertrudis Gerard		Joannes Josephus	
Mares	Nicolaes	18981022	Berg van de	19841228	Narinx	Maria	18810511	Broers	19280322
	Quirinus		Maria Anna			Johanna Hubertina		Josephus Mathias	
			Josephina		Nelissen	Maria	19081003	Duijsens Pierre	19890421
Meertens	Cornelis	18871118	Jacobs	19720728	Offermans	Joannes	19070610	Rennefeld	19710409
	Hubertus		Maria Catharina			Ludovicus		Apollonia	
Meertens	Maria	19300122	Daanen Gerardus	19790922	Olislagers	Leopold	18870819	Schiepers	19550318
	Agnes Catharina							Gertruidis Helena	
Meijs	Joannes	18700126	Linden van der	19501012	Penders	Chris	19210226	Meijs Mina	19961114
					Penders	Pieter	19831109		19831121
					Pergens	Maria	19170317	Vaessen	19901111
						Jacqueline Jos Hube		Jan Hubert	
					Pieters	Maria Joanna	18930416	Lardinois	19580428
								Joseph Hubertus	
					Pinckaers	Anna	18000420	Roebroecks	19170715
						Maria Hubertina		Franciscus Joseph	
						Alard			
					Pinckaers	Egidius	18611220	Frijns	19381109
						Hubertus		Marie Catherine	
					Pirnaj	Hubertina	18810806	Wolfs	19411209
								Joseph Hubertus	
					Pirnay	Tina	19180619	Essers Giel	19950821
					Piters	Joannes	19020513	Besems	19690409
						Servatius		Maria Hubertina	
					Piters	Martin	19260815	Schreurs Wies	19940922
					Ploemmen	Jan	18891108	JöbSES	19780000
						Petrus Hubertus		Wilhelmina	
					Ploemmen	Petrus	18930315	Ongehuwd	19800716
						Heribertus			
					Ploemmen	Joanna	18940630	Gilissen Nicolaas	19710000
						Maria Paulina		Léonardus Hubertus	
					Ploumen	Maria	18691211	Lambie	19470622

Ploumen	Hubertina Joseph	18721128	Joseph Hubert Berg van den	19460824	Slujsmans	Hubertus Wilhelmus	19161007	Meijs Jeanne	19961230
Ploumen	Wijnandus Matheus	19010327	Maria Schijns Elisabeth	19710924	Soons	Anna	19200514	Ritzen Harie	19981120
Ploumen	Christiaan Maria	19010705	Lardinois Lambert Hubert	19780911	Sour	Mathilda	19150113	Blom Hubertus Mathias	19700325
Ploumen	Clementina Maria Cornel	19090921	Weusten Pierre	19720811	Speckens	Gilles Hubertus	18720829	Augustus Maria Hubertina	19280531
Ploumen	Mia	19440000	Hornesch Hub	19760000	Spits	Maria Elisabeth	18560206	Jöbses Winandus Hubert	19060305
Pluimmakers	Joannes Hendrikus Hube	18770814	Broers Christina Maria Elisabeth	19280424	Spranghers	Gilbert Martin Francois	18870509	Berg van de Maria Anna	19610903
Plymaekers	Mina	19110000	Heffels Herman	19770000	Spronck	Annetta	19170718	Lambie Jan	19981029
Quaedvlieg	Alexander	18420322	Thomassen	19261101	Steegeen	C. Winandus	19000503	Franssen Anna	19910320
Quaedvlieg	Donatus Augu	18860709	Maria Anna Ongehuwd	19630410	Sziics	József	19360310	Ongehuwd	19590714
Quaedvlieg	Maria Augustina Hub Eug	18860709	Ongehuwd	19630410	Thoma	Antoon Hubertus	18640817	Cerfontaine Maria Angelina	19420203
Quaedvlieg	Maria Hubert Alfons Leo	18931210	Duijsens Sophia Maria Eugenie	19381102	Thoma	Pierre Lambert	19031011	Elissen Jeanne Maria Josephina	19780703
Quaedvlieg	Jacques Emile Marie Jose	18980414	Ongehuwd	19340725	Thoma	Maria Gertruidis	19061007	Elissen Johannes Hubertus	19820412
Reijnders	Joannes Joseph Hubertus	19041001	Hartmans Mia	19830515	Thomassen	Maria Hubertina Louisa	18790321	Bours Willem	19411024
Reijnders	Pierre Hubert Marie	19160520		19790422	Thomassen	Christiaan Hubertus	18810104	Volders Maria	19181113
Rennefeld	Apollonia	19060529	Offermans Joannes Ludovicus	19880727	Thomassen	Hubertus	19111222	Ongehuwd	19790000
Ritzen	Harie	19130518	Soons Anna	19791029	Thomassen	Wilhelmus Hubertus	19160827	Ongehuwd	19900401
Roebroeck	Franciscus Wilhelmus	18040226	Ruth Anna Helena / o.k.	18420119	Timmers	Antoinetta Maria	19330226	Dumoulin Jozef Karel	19630704
Roebroeck	Franciscus Josep Alard	18320512	Prickaers Anna Maria Hubertina	19141018	Tossings	Pieter Hubertus	18940830	Brenenraad Leonie Hubertina	19610607
Ruth	Maria Anna Helena	18031016	Roebroeck Franciscus Wilhelmus / o.k.	18570806	Tossings	Maria Antoinette	19360710	Creuëls Frans	19900201
Ruth	Maria Anna Helena	18031016	Thomassen Mathijs / o.k.	18570806	Vaessen	Lucia	18910111	Lardinois Nicolaas Joseph Hubert	19800910
Rutten	J.M.A.	19130211		19740612	Vaessen	Jan Hubert	19160221	Pergens Maria Jacqueline Josephine	19930322
Schevers	Mathias Hubertus	18640405	Limpens Maria Hubertina Bernardina	19490126	Volders	Maria	18830717	Thomassen Christiaan Hubertus	19540000
Schevers	Mathias Hubertus	18640405	Lardinois Maria Josephina Hubertina	19490126	Weerts	Hendricus Josephus	18900430	Heggen Maria Helena	19770000
Schiepers	Gertruidis Helena	18910220	Olislagers Leopold	19450514	Weerts	Nicolaas Josephus Huber	19210417	Bastings Jeanne	20000220
Schijns	Elisabeth	19100120	Ploumen Matheus Christiaan	19750202	Weerts	Maria Jeannette	19300209	Ongehuwd	19500216
Schneiders	Bernard Ferdinand	19001005	Duijsens Maria Josephina Francisca	19770000	Weusten	Pierre	19110406	Ploumen Clementina Maria Cornelia	19980216
Schreurs	Rudy	19630804		19650610	Weusten	Mathieu	19141231	Dumont Hubertina	19821205
Schrijnemaekers	Maria Anna Catharina Hub	18880403	Lardinois Hendrikus Hubertus Dominicus	19280403	Wijnands	Mathijs Hubertus	18310523	Ongehuwd / wegkruis Eckelr - Gronsveld	18590307
Simons	Maria Catharina	18900323	Ongehuwd	19600314	Wijnands	Maria Philomena	18501202	Schreurs Leonardus	19330321
Simons	Johannes Nicolaas	18991206	Ongehuwd	19710104	Willems	Maria Geertruida	18840523	Janssen Gerardus Hubertus	19681223
Simons	Gerda	19370803	Knooren Frans	19911115	Wolfs	Joseph Hubertus	18890520	Pirnaj Hubertina	19741127
Slujsmans	Anna Catharina Huberti	18620507	Lardinois Hubert Joseph	19400000	p-Dijk van	Adriaan	19190129		19890414
Slujsmans	Joannes Petrus Hubertus	18720721	Bouchoms Maria Hubertina	19570205	z-Lardinois	Marie Josepha	19200106		19951104
Slujsmans	Anna Catharina	18720721	Claassens Joannes Leonardus	19610000	z-Nouwens	Cécile	19030000		19910000
Slujsmans	Henricus Hubertus	18760827	Dumoulin Maria Josephina	19680127	z-Weekers	Marie Alice	19130000		19890000

p = pastoor; pater   z = kloosterzuster   o.k. = oud kerkhof
Bron grafstenen vóór 1800 : PSHAL 1960-1961

HARRY STRJKERS

De keuze van een geslachtsnaam

Ieder mens heeft een of meerdere voornamen, een roepnaam en een achternaam of geslachtsnaam. Die krijgt men allemaal bij de geboorte, meestal van de ouders. Namen zijn belangrijk. In het dagelijks leven zorgt de naam voor onderscheid tussen de ene persoon of familie en de andere. De naam maakt de mensen herkenbaar en aanspreekbaar. Zonder naam bestaat men niet, althans niet volgens de burgerlijke stand. Maar een naam betekent meer. Een naam is ook belangrijk voor een persoon zelf. Zo wordt een voornaam wel gekozen vanwege de speciale betekenis die hij heeft. En veel geslachtsnamen zijn ooit ontleend aan het beroep dat een verre voorvader uitoefende of de streek waar deze vandaan kwam. De geslachtsnaam maakt ook duidelijk tot welk familieverband iemand behoorde of behoort.

Keuze

Napoleon zorgde er voor dat iedereen die nog geen geslachtsnaam had, deze in zijn regeerperiode in Nederland wel kreeg. De genealogen van de toekomst zullen echter meer moeite krijgen om hun juiste voorvaderen te traceren. Dit omdat de kinderen van tegenwoordig veel gemakkelijker een andere achternaam kunnen krijgen. Voor het krijgen en gebruiken van de voornaam en de geslachtsnaam bestaan tegenwoordig natuurlijk wel wettelijke regels. Maar toch, zo kunnen ouders nu samen de achternaam van hun kind(eren) kiezen, die van de moeder óf die van de

Napoleon.

vader. Behalve de vrouw mag nu ook de man tijdens en na het huwelijk de achternaam van de echtgenoot gebruiken in het dagelijks verkeer. Ook partners die hun relatie hebben laten registreren bij de burgerlijke stand mogen dit doen. Het kiezen van de voornaam door de ouders is in principe vrij. De belangrijkste beperking is, dat het geen onbehoorlijke namen mogen zijn. Kiezen de ouders niet, dan geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand het kind een voornaam. De ouders kunnen samen de achternaam van hun eerste kind kiezen, ofwel die van de moeder óf de vader. Deze keuze is eenmalig en geldt voor alle volgende kinderen in het gezin. Dit om de eenheid van naam binnen het gezin te bewaren. Vooral kinderen blijven dit belangrijk te vinden. De naamskeuze zoals hierboven bedoeld, gebeurt natuurlijk vooral bij de geboorte. Er is daarbij voor de naamskeuze wel verschil tussen gehuwde en niet gehuwde ouders. Ook bij een adoptie komt de naamskeuze aan de orde. En tenslotte krijgen kinderen zelf ook in sommige gevallen met naamskeuze te maken.

Recht

De naamskeuze, naar het Nederlands recht is mogelijk als het kind de Nederlandse nationaliteit heeft. Het is niet van belang of het kind naast de Nederlandse nationaliteit nog een andere nationaliteit heeft. Heeft het kind niet de Nederlandse nationaliteit, maar de nationaliteit van een ander land, dan bepaalt het recht van dat andere land of en wanneer naamskeuze mogelijk is. Gehuwde ouders kiezen welke achternaam hun eerste kind krijgt: die van de moeder óf die van de vader. Samenvoeging van beide achternamen tot één naam is niet mogelijk. Om deze keuze officieel te maken, moeten zij samen naar de ambtenaar van de burgerlijke stand, bij voorkeur in hun eigen gemeente. Beide ouders moeten daarbij persoonlijk aanwezig zijn. Het mag niet schriftelijk gebeuren. Om die reden kunnen zij dit het beste doen tijdens de zwangerschap. Op die wijze zorgen deze voorwaarden - samen en persoonlijk - meestal niet voor onnodige problemen op het moment van de aangifte, meestal vlak na de bevalling. Als de ouders niet vóór of bij de aangifte van de geboorte samen een verklaring hebben afgelegd, dan krijgt het kind de achternaam van de vader. In de praktijk betekent dit niet dat de ouders altijd samen naar de burgerlijke stand moeten gaan. Als de ouders kiezen voor de achternaam van de vader en zij het ook niet belangrijk vinden hiervoor samen naar de burgerlijke stand te gaan, kan de vader of moeder in dat geval zonder bezwaar alleen aangifte doen. Het kind krijgt dan, zoals we hebben gezien, de achternaam van de vader. De ouders die kiezen voor de achternaam van de moeder zullen in elk geval *samen* naar de burgerlijke stand moeten gaan.

Erkenning

Ook ouders die niet zijn getrouwd, kunnen kiezen voor de achternaam van de moeder of de vader.

Samenvoeging van beide achternamen tot één naam is hier ook niet mogelijk. De keuze vindt plaats bij de erkenning. Kiezen zij voor de achternaam van de vader, dan leggen zij hierover samen een verklaring af voor de burgerlijke stand. Zonder deze verklaring krijgt het kind de achternaam van de moeder. De erkenning kan ook vóór de geboorte plaatsvinden. Naamskeuze vindt dan op dat moment en op dezelfde manier plaats. Er zijn ook situaties waarin het kind (voor de wet) maar één ouder heeft. Twee situaties kunnen hierbij van toepassing zijn. Ten eerste de niet gehuwde moeder met een kind dat niet wordt erkend. Het kind krijgt in dit geval de achternaam van de moeder. De tweede mogelijkheid is dat een van de ouders overlijdt voordat de naamskeuze is gedaan. In dat geval kan de achtergebleven ouder bij de ambtenaar van de burgerlijke stand de naam van de vader of de moeder kiezen.

Niet-ouder

Vanaf 1 januari 2002 staat een kind dat geboren wordt tijdens een geregistreerd partnerschap of huwelijk van twee vrouwen onder bepaalde voorwaarden automatisch onder het gezag van de moeder en haar geregistreerde partner of echtgenoot (die niet de ouder is). In die gevallen is het mogelijk om een naamskeuze te maken voor de naam van de ouder of die van de niet-ouder. Een paar dat in Nederland een kind adopteert, kiest voor het kind de achternaam van een van hen beiden. Voorwaarde is wel, dat het hun eerste kind is. Als dat niet het geval is, krijgt het kind dezelfde naam als de andere kinderen. De naamskeuze vindt plaats ter gelegenheid van de adoptie bij de rechter. Een tijdelijke regeling bood een keuze-mogelijkheid, ook aan ouders met kinderen die vóór 1 januari 1998 zijn geboren. Die tijdelijke regeling gold tot 1 januari 2000, maar die is nu niet meer van kracht. Men kan daar geen beroep meer op doen.

Buitenland

Naamskeuze als een kind in het buitenland is geboren, erkend of geadopteerd. Elk land heeft zijn eigen regels van naamrechten soms ook van naamskeuze. Tussen die regels bestaan grote verschillen. Elk land heeft bovendien zijn eigen regels die bepalen welk recht in een internationaal geval van toepassing is op de naam. Een voorbeeld: wordt een kind als eerste kind van een echtpaar geboren in het buitenland, en is dat kind Nederlander, dan wordt de naam van dat kind in de buitenlandse geboorteakte niet automatisch naar Nederlands recht bepaald. Een naamskeuze zoals wij die in Nederland kennen, zal dan dus niet altijd mogelijk zijn. En als ervan tevoren in Nederland een naamskeuze is gedaan, zal daarmee in het buitenland niet altijd rekening worden gehouden. Als er geen naamskeuze is gedaan, dan kan het (echt)paar binnen twee jaar na de geboorte tegenover iedere ambtenaar van de burgerlijke stand alsnog naamskeuze doen. Of een vóór de geboorte gedane naamskeuze bevestigen. Komt het kind nu naar Nederland, of wordt voor hem een Nederlands paspoort aangevraagd, dan wordt dat kind door de Nederlandse overheid

geregistreerd onder de gekozen naam. Is er geen naamskeuze gedaan, dan wordt de naam uit de buitenlandse geboorteakte overgenomen.

Men kan een naamskeuze, zoals hierboven beschreven, doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand in Nederland of bij een aantal Nederlandse consulaten in het buitenland. U kunt bij die instanties ook meer informatie krijgen. Een mogelijkheid om achteraf in Nederland of op een Nederlands consulaat een naamskeuze te doen, bestaat eveneens bij erkenning in het buitenland en in bepaalde gevallen van adoptie in het buitenland. Het moet altijd gaan om een kind dat bij de adoptie of de erkenning de Nederlandse nationaliteit behoudt of krijgt.

Kinderen

Er zijn twee situaties waarin kinderen zelf direct te maken hebben met naamskeuze: bij adoptie of erkenning én als het kind meerderjarig wordt. Wanneer een kind bij de adoptie of erkenning zestien jaar of ouder is, kiest het zelf de achternaam. Ieder kind dat meerderjarig wordt, heeft éénmaal de mogelijkheid om de naamskeuze van de ouders te herzien. Het gaat hier niet om een keuze, maar om een wijziging. Voor het wijzigen van de achternaam moet een meerderjarige kind een verzoek indienen bij het Ministerie van Justitie. Aan zo'n verzoek zijn ook kosten verbonden. Het wijzigen van de geslachtsnaam is echter een apart onderwerp.

Gebruik naam partner

Het is verboden zomaar de naam van een ander te gebruiken. Een uitzondering op deze regel is het gebruik van de naam van de partner. Partners mogen elkaars achternaam gebruiken. Dit geldt niet alleen voor gehuwde paren, maar ook voor partners die hun relatie hebben laten registreren bij de burgerlijke stand. Ook als het huwelijk of geregistreerd partnerschap beëindigd is, bestaat deze mogelijkheid. Voorwaarde is wel dat de partner die de achternaam van de ex-partner wil gebruiken niet hertrouwd is of (opnieuw) een geregistreerd partnerschap is aangegaan. Voor het gebruik van de achternaam van de partner zijn drie mogelijkheden: eerst de eigen naam, gevolgd door de naam van de partner; eerst de naam van de partner, gevolgd door de eigen naam; de naam van de partner in plaats van de eigen naam. Voor alle duidelijkheid: het gaat hier om het gebruik van de achternaam in het dagelijks verkeer. De officiële achternaam die iemand heeft wijzigt daar niet door. Een voorbeeld: De heer Strijkers is getrouwd met mevrouw Pernot. Strijkers kan in het dagelijks verkeer de volgende namen gebruiken:

- de heer Strijkers
- de heer Pernot
- de heer Pernot-Strijkers
- de heer Strijkers-Pernot

Bron:

De keuze van de achternaam. Uitgave ministerie van Justitie. Gewijzigde herdruk, mei 2003.

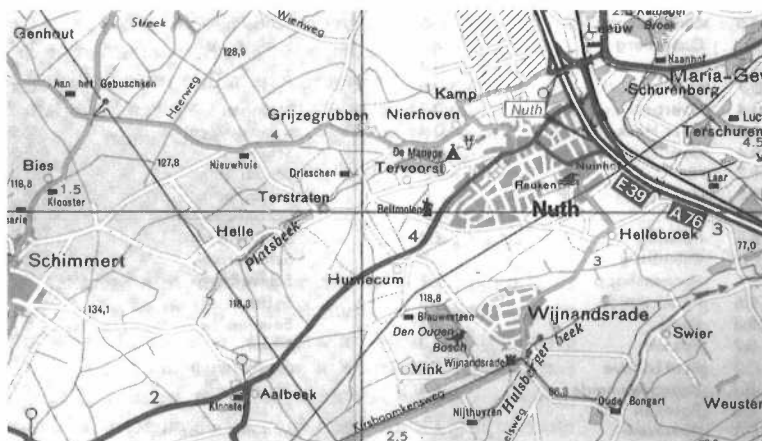

J.L.G. HERMENS

Het turbulente leven van Geurt Hermens en Catharina Daemen (1654-1728) (vervolg)

Kroniek van de familie Hermens

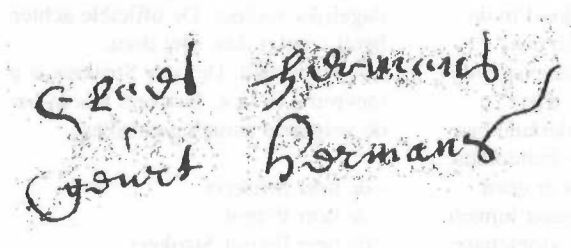
1682

Claes en zoon Geurt tekenen samen akte bij notaris de Marres

Op 17 maart tekende Geurt samen met zijn vader Claes een akte, waarbij Claes afstand deed van de "tochte", het vruchtgebruik, van drie stukken grond die Geurt van zijn vader zou erven.

Geurt had daardoor de mogelijkheid om deze grond over te dragen aan Sr. Anthoin Gobens uit Maastricht, burger en koopman. Hiermee loste hij 262 gulden af van een schuld van 378 gulden en tien stuivers die Geurt aan Gobens voor "geleverde waeren en penningen schuldig en ten achteren is". Hij kon deze "landerijen ten helfscheijt onder den ploegh houden", dus bewerken, maar moest de helft van de opbrengst aan Gobens leveren. Tevens had Geurt of zijn vader het recht, om deze gronden voor hetzelfde bedrag terug te kopen.

Voor het resterende gedeelte van de schuld, namelijk 116 gulden tien stuiver kreeg Gobens een morgen akkerland in de Witheg als onderpand, en Claes of Geurt hoefden daarvan niet de "helfscheijt" te leveren. Claes en Geurt zetten beide hun handtekening onder deze akte. Behalve deze werd van Geurt nog slechts een handtekening gevonden.

1683

Geurt gedaagd wegens slaan van Jan Raven

Op een zitting van de schepenvank van Nuth vòder de 15e juli werd Geurt aangeklaagd:

De momboir des heeren clager tegens Geurt Hermans

gedaegde, seght dat naer alle rechten is verboden iemand met een sware hand aen te tasten ofte te slaen. Soo ist nochtans, dat den ged. hem niet en heeft ontsien, den persoon van Jan Raven op den 28 Junij lestleden met eene halve kanne op sijn hooft te slaen, met soodanige forse, dat deselve in alle stucken is wech gesprongen, ende de wijlen alsulcke forfeijten in politijcque plaetsche als dese niet en behooren te worden getollereert, soo concludeerende, contendeert den voors. clager ten eijnde, den ged. sal worden gecondemneert in eene amende van anderhalve groot boete, volgens de grootheijt der geinslagneerde wonde, "Anderhalve groot boete" zou een boete kunnen zijn van anderhalve goudgulden. Naast een grote boete zien we ook kleine boetes. Deze komen we vaak tegen bij de "beleijtenisse", het schouwen van de wegen door schout en schepenen. Een kleine boete zou dan een gulden kunnen zijn.

(LVO1732)

1684

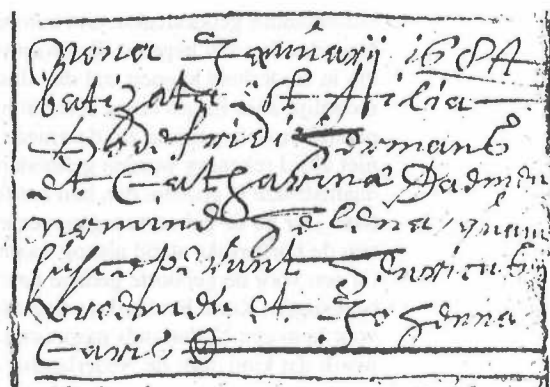
Geboorte eerste kind van Geurt en Catharina na zeven jaar huwelijck

Volgens het doopregister van Nuth werd op 9 januari hun eerste kind Helena gedoopt., waarbij als doopgetuigen Henricus Vroemen en Johanna Caris aanwezig waren. Geurt en Catharina waren toen precies zeven jaar getrouwd. De naam Helena komt van de moeder van Geurt, Helena Limpens, die al in 1673 overleden was. Peter en meter waren oom respectievelijk tante van de dopeling. Hendrik Vroemen was getrouwd met Gertrudis Limpens en Joanna Caris met Gabriel Limpens.

Van Helena is geen verdere informatie gevonden en waarschijnlijk jong overleden.

Nona Januarij 1684 batizata est filia Godefridi Hermens et Catharina Daemen nomine Helena, quam susperunt Henricus Vroemen et Johanna Caris

Nona Januarij 1684 batizata est filia Godefridi Hermens et Catharina Daemen nomine Helena, quam susperunt Henricus Vroemen et Johanna Caris

Geurt en zijn vrouw verkopen grond in Bunde

Op 24 februari was Geurt met zijn vrouw Catharina bij de schepbank in Bunde, en zij verkochten er zeven grote roeden akkerland gelegen aan de Ruijterweg voor 21 pattacons aan hun oom Gabriel Smeets en diens vrouw Margareta Vaessen. De laatste was een zuster van Eva Vaessen, de moeder van Catharina. Het was een stuk grond dat zij bij hun huwelijk van de ouders van Catharina gekregen hadden. (LVO4910)

Geurt en Claes waren de overeenkomst van 17 maart 1682 blijkbaar niet nagekomen, want op 2 maart verzocht de Hr. Gobens om beslaglegging op goederen van beiden, een verzoek dat ook al op de 9e november 1683 was gedaan. De schepenen Timmers en Diebels rapporteerden dat ze de "pandbetreding" gedaan hadden.

Ruzie Catharina met vrouwen uit Helle

De schepbank van Nuth liet op 28 september 1684 enkele vrouwen dagvaarden.

Den officier hebbende laten bedaegen de persoenen van Jut Weustenraed met hare suster, ende Meijcken Loeten alias Severen en de huysvrouw Drummen, seght hoe dat deselve haer niet en hebben ontsien die huysvrouw van Geurt Hermans qualick te tracteren ende sulcx op haer eijgen goet, met slaghen ende stoeten in sulcker veugen, dat sij eenige dagen daer deur is ontstelt ende cranck geweest hebbende, alsoo deselve ged. haer haere eijgene rechters gemaect, alle t'welck nijeversants gepermitteert sijnde.

Het was dus niet toegestaan om eigen rechter te spelen. Zij werden veroordeeld in "drij cleen boeten". (LVO1732)

Op 23 november vond er een volgend onderzoek plaats naar het gevecht dat op de 28ste juli had plaatsgevonden tussen enkele vrouwen uit Helle en waarvan Catharina dus het slachtoffer was. Hierover werden de volgende aktes opgemaakt. In de eerste akte werd een aantal vragen door de schout geformuleerd, die in de volgende akte door getuigen beantwoord moesten worden:

Vraagstukken om te verhooren onder eedt dese naervolgende personen ter ordinarisse genachtinghe gehouden tot Nuth den 23e november 1684

Eerstelijck Jan Raven gedaegde

Ten tweden den persoon van Claes Loijen gedaegden ende gearresteerden

- 1. Oft hij nijet en heeft gesien, dat Meijcken Meijs die huysvrouw van Dirck Dremmen*
- 2. Item Meij Loeten weduwe van wijlen Willem Ackermans
Judith Weustenraedt, wie oock eenighe kinders van Dirck Dremmen et an non, una annorum circiter 16 vel 17 et quo nomine! (... hoe oud, een ervan ongeveer 16, zeker wel 17 en welke naam!)*
- 3. In volle furie, met stocken achter malkanderen sijn comen gelopen met dese ende met wat meer voor woorden: Heij, wij willen die hoere dat vercken die moul opslijpen. Quali et an elatâ voce, (Hoe hard werd er geschreeuwd) ende van wat lengde, ende dickde die stocken sijn geweest ett.a ende wat hij meer hebben connen hooren ende verstaen*
- 4. Ofte sij nijet conjunctim, quali hora et die, an non 28 Julij veneris (Of zij niet samen, welk uur en dag, mogelijk vrijdag 28 juli) naer het velt, genaemt de Sijpen tusschen Schummert ende die Helle, op eene terwe stoppel, toebehorende Geurt Hermans, sijn gegaen ende aldaer aengetast, die persoon van Catharina Daemen, huysvrrouwe vanden voornoemden Geurt.*
- 5. Oft Meijcken Meijs haer Cattrijn nijet van achteren heeft willen die voeten vuijtrecken (beentje lichten)*
- 6. Oft Judith Wuestenraedt, simulerende tusschen beide te willen gaen, haer nijet van achteren, met eenen stock op 't hooft heeft geslaegen, dat sij Catharina daer af ter aerden is gevallen*
- 7. Oft dit slaen nijet wel een 1/4 uren geduijrt heeft ofte wie lange?
Oft Lijb Wuestenraedt durante tumultu (tijdens het tumult) het velt nijet af en is comen gelopen ende gedaen wie die anderen.
Ende met wat middelen voorgenoemde Cattrijn noch vuijt hunnen handen is geraeckt*
- 8. fte hij oock nijet en heeft gesien, dat haere armen swart, ofte blauw daer van sijn geweest?*
- 9. Item oft Klaes Loijen, eene dochter van Jan Raven, oock eenighe dochters van Jan Bollen van Schummert, wie oock eenen Henderick van Diest, nijet daer bij, ofte ontrent sijn geweest? ende wie wijt daer van dannen*
- 10. Wat hij zedert van desen handel heeft hooren discoueren, ende waeromme dat dese schlagerije is aengecomen ett.a
Vraeghstucken door den momboir des heeren opgesteld over eenighe slagerije geschiedt den 28en Julij 1684   Exhib. den 23 9ber 1684*

Hierna moesten de getuigen Jan Raven en Claes Loijen deze vragen beantwoorden.

*Opden 23 9ber 1684 informatie prepartoir genomen, over eenighe slagen ende crackeel van huysvrouwen ende wijveren binnen den dorpe vande Helle Ierstelijck verhoort Jan Raven verclaert opden 1e artle, dat de huysvrouw Meijcken Meijs vrouwe van Dirck Drummen de huysvrouw van Geurt Hermans heeft de voeten vuijtgetoegen, ter wijlen Itgen Welden haer hadde geattacqueert
Opden 2e arte verclaert Meij Loten niet te hebben*

*De weilanden
achter de
Hellerhof.*

gesien slaen, maer dat sij daer naer is toe geloopen met stocken benefens die anderen over naemen Judith Weustenraedt ende de bovenstaende, seggende Meij Loeten, wij willen die heure die moule op slippen Opden 4 artl verclaert dat dese exceptie is geschijet inde Helle inde Sijpen, alwaer de huijsvrouwe van Ercken Timmers de huijsvrouwe van Geurt Hermans derliques hadde geattacqueert, Gehoort opden vijffden artle verclaert deselve waer te wesen

Opden sesden verclaert gesien te hebben, dat Judith Weustenraede met vier complicen, hebbende met vier stocken de huijsvrouwe van Geurt Hermans waren toegegaen, sijnde Itgen Welden Meijcken ende Meij Loeten,

Opden 7 art verclaert niet lange het crackeel geduijrt te hebben ende er is niet geweest Lijsbeth Weustenraede maer Judith

Opden 8 art verclaert, dat de huijsvrouwe van Geurt Hermans hem deponent heeft gepresenteert haere blauwe armen te visiteren ende besichtigen, maer heeft sulcx gerefuseert, hebbende gevoelt dat deselve eene butse ofte knop op haer hoofd hadde

Hij bleef bij de voorgelezen verklaring, maar kon niet schrijven en dus ook niet ondertekenen. Dan het verhoor van Claes Loijen:

Gehoort Claes Loijen verclaert gesien dat Catrijn Hermans een maegdeken heeft overhoop gestooten, sonder de selve te kennen

Item verclaert gesien te hebben dat eene cudde huijsvrouwen sijn over malcanderen geraken niet wetende ofte sij haer sloegen, sonder eenige te kennen, maer daer nae hebbende hooren seggen dat het de voorgaende personen waeren bij Jan Raven gedenomineert.

Over de naerdere inhoudt des voors. art ignoreert Ook hem werd de akte voorgelezen, maar hij kon ook niet ondertekenen.

(LVO1725)

1685

Ruzie tussen Catharina en Elisabeth Weustenraedt
Tweede Paasdag ontstond er een grote ruzie tussen Lijsbeth Weustenraedt, de vrouw van Jan Nuchelmans, en Catharina, de vrouw van Geurt.

Het kwam er op neer dat Catharina Lijsbeth Weustenraedt had uitgemaakt voor een dievege van koren (van het land van haar schoonvader Claes Hermans) en haar daarnaast ook nog uitgescholden had voor een "karogne", wat zoiets als krenge of slet betekende.

Op 24 mei begon voor de schepenbank van Nuth het proces van Lijsbeth Weustenraedt tegen Geurt Hermens, die als "momboir" voor zijn vrouw Catharina Daemen optrad, en dit zou een langdurig proces worden.

Van dit proces werd door de schepenbank van Nuth een lijvig rapport gemaakt. Alle verslagen van de zittingen van de schepenbank die over deze zaak handelden, werden door de secretaris in een apart rapport overgeschreven en er werd een daarbij behorende index gemaakt.

Beide partijen voorzagen zich van een advocaat en de schepenbank, die fungeerde als rechtbank, rapporteerde regelmatig over de voortgang, waarbij Canisius voor

Geurt of Catharina het woord voerde en Schepers dit deed voor Lijsbeth. Daarnaast werd er nog een onpartijdige rechtsgeleerde bijgehaald. De zaak waarover het ging was feitelijk een klein vergrijp, maar de advocaten maakten er een gewichtige zaak van en het zal beide partijen veel geld gekost hebben.

Uit de uitgebreide beschuldigingen aan het adres van Catharina een tweetal punten:

Voor eerst dat de beclaegde op lest voorleden Paesmaendagh haer niet ontsijn en heeft, met eenen grammen moet, sonder de minste redenen dan alleen haer instillingheit, seggende dat sij beclaegde haer clagersse in haere terffve beschadicht hadde, ende dat sij daer aff reparatie versoght

Waerop sij beclaegde uijtgevallen heeft ende haer clagersse op des vrijen Heere Straete in het aensiens van diverse naburen, te schelden voor eene karogne, Lijsbeth voelde zich dus vernederd en de beschuldigingen werden gevolgd door een eis die Catharina zou moeten vernederen:

"Concluderende oversullix sij voors. Clagerse, contendeert ten eijnde sij vernoemde beclaegde, bij U.E. vonnisse diffinitijff ofte andersins gecondemneert sall worden, te compareren in pleno judicio becleijt met een witte linnen cleijdt ende met eene brandende kertse in haer handt, op haere knijen vallende biddende den Almogende Godt de geheele Justitio, en haer clagerse om genade, ricanterende de voors. false tegens haer vuytgegoten injurien, ende dat sij beclaegde sall hebben te repareren den schaede, die bevonden magh worden in de terffve bij haer beclaegde gedaen te sijn, oft dat sij andersins gestrafft magh worden soo ende gelijck U.E. naer exigentio der saecke sullen bevinden te behoren cum expensis

Ze moest dus voor haar rechters, de schout en schepenen, verschijnen in een wit linnen (boete)kleed, met een brandende kaars in haar hand en God almachtig, de schout en schepenen en haar aanklaagster om genade smeken. Daarnaast zou Catharina de schade moeten herstellen die in het tarweveld aangetroffen zou worden.

(LVO1745)

Echter Canisius, de secretaris van de schepenbank, zei dat Catharina Damen niet kon komen "de wijle haere kindsnoedt van baringe terminus ad sex", met andere woorden: hij vroeg voor haar zes dagen uitstel, omdat ze in het kraambed lag.

(LVO1733)

Haar zoon Joannes werd op 23 mei gedoopt, hij was dus waarschijnlijk diezelfde dag of een of twee dagen eerder geboren; het uitstel was dus terecht.

Op 22 juni kwam de advocaat van Catharina Daemen met een "antwoort" voor Elisabeth Weustenraedt:

Antwoort voor Catharina Daemen beclaegde teghens Elisabeth Wuestenraedt claegerse
Voor antwoort op ende teijgens de pretense clachten der clegersse, soo ende gelijck deselve alhier voor U Eerw: in rechte is ondergebracht, apud acta (bij akte) van den 24en Maij lestleden door de beklaegde sub consuets juris remedij segghen
Contrarie den eersten articule in facto te wesen

waerachtig, dat de clegerse haer beklaegde selfs ten eersten sonder redene gescholden ende voor een ondeughentig diefs vercken vuytgemaeckt heeft, die het haere clegerssen steken soude bij daeghe ende bij nachte,

Soo dat tot laste der beklaegde gants geene recherche vallen en souden.

Schoon daer oock ad juris sufficientiam conde worden geprobeert, des dogh egheensints

Dat van weghens der beclaegde daer teghens oock iets weghens eenige karongerije oft dieverije van kooren mochte wesen geseht,

In aenschouw, dat sulcx nijet tam animo injuriandi, quam retorquendi et fama sua defendenda causa (niet alleen om onrecht aan te doen, maar ook om weerwoord te geven en haar goede naam te verdedigen) *soude staen geinterpreteert te worden geseht te wesen*

Ende dat ten vuyjtersten genomen d'eene met d'andere injurie in dijen gevalle in desen, utpote quoad interesse civile, soude staen gecompenseert te worden,

Iuxta tritum; mutua crimina mutua compensatione tolluntur

(volgens het gezegde: over en weer beschuldigd en over en weer vereffend)

Ende daeromme ende voorts onder meer andere etc Soo concludeerende contendeert de beklaegde ten eijnde de clegersse, om tot haeren laste g'ageert ende geconcludeert te hebben, soo ende gelijk sij dat op het eijnde van haere voors claeghte in desen heeft gedaen, bij vonnisse diffinitijff van U. Eerw: sal worden verclaert nijet gefundeert noch ontfanckbaer cum expensis, oft dat andersints, etc.

Samengevat staat er dat de beklagde de schepbank verzocht, om de aanklacht af te wijzen.

Op de vijfde juli was het weer de beurt aan de advocaat van Elisabeth Weustenraedt. Hij viel met een "replijcq" van twaalf punten Catharina aan. Enkele punten uit zijn betoog:

De beklagde probeerde volgens Elisabeth "met seer fable, ende ongefondeerde redenen de maletieusche feijten bij haer begaen" af te wijzen.

Dan: "Het welcke sij niet sal kunnen doen bewisen of met de minste schijn van preuve bevestigen. Voor haar verweer had Catharina volgens Elisabeth dus geen bewijzen.

"Soo behoort sij beclaegde volgens recht ende genomene conclusie gestrafft worden, pro ut instructive quaternus opus". Het laatste betekent: zoals door de vierschaar (of rechtbank) werd aangegeven.

Op 27 juli vroeg Elisabeth via de schepbank om antwoord, maar Catharina zei "tegens den dach van heden niet hebbende woveerdicht hebben haere schrifturen" Ze had dus nog geen antwoord klaar en zou dat later wel aan de secretaris overhandigen, maar deelde wel vast mee dat ze alles ontkende.

Op 13 september in een eigenlijk nietszeggend "contrapersisteringhe in plaetse van duplijcqe" hield de advocaat van Catharina vol dat deze onschuldig was.

Op 25 oktober werden door de schepbank "getuijghen verhoort ter instantie van Elisabeth Weustenraedt nu getrouwt met Jan Nuchelmans tegens

Geurt Hermans".

Blijkbaar was Elisabeth pas getrouwd, want voordien werd in de processen alleen Elisabeth genoemd zonder aanduiding van echtgenoot. Brouns, de toenmalige scholtis van de schepbank, had op verzoek van Elisabeth Weustenraedt enkele getuigen opgeroepen: Onder eed werden verhoord "Meijcken Severen wifvrouw oudt ontrent 54 jaeren". Dan "Meijcken Frissen ged.e ende geejdt oudt sestich jaeren" en "Mechtel Paumbroecx huijsvrouwe van Jan Bosch oudt ontrent 30 jaeren". Ze moesten getuigen of ze iets wisten van het stelen van koren van het veld van vader Claes en van het schelden.

- Eerst te vragen ofte sij nijet lest voor leden paeschmaendach present en sijn geweest ende hooren seggen van die huijsvrouwe van Geurt Hermans dat sij Elisabeth Weustenraede claegerse in desen, was eene diefinne ende carogne

- Ende oft sij de juivriense woorden nijet daer naer en heeft gecitereert en heeft ende hetselve diverse reijsen verweeten

- Reserverende sij claegerse het selve naerder te bevestighen ende met meer ander geloofweerdighe personen te probieren soo noodigh

Mechtel Paumbroecx zei onder andere: "gehoort te hebben dat de beclaegde tegens de claegerse seijde: Du caroigne dat coren dats van mijnen vaeder dats du te naer gesicht hebts, sal noch stincken, daerop die clagerse seijde: Ick en hebbe geen sichte in mijn handen gehadt, waerop de gedaegde replicerende: Hebs du het niet gedaen soo hebbet dijn suster ofte den sichter gedaen".

In een akte van 22 november, waarin Geurt weer als "momboir" voor zijn vrouw Catharina optrad, ging het weer over de twee schoven rogge die Judith Weustenraedt te veel van het erf van de vader van de aangeklaagde, Claes Hermans, het jaar daarvoor afgemaaid had.

Intendit voor Geurt Hermans als man ende momboir van Catharina Daemen Beklaegde teghens Lijsbeth Weustenraedt pretense clegerse,

Den voors: beklaegde sich acquitterende in conformiteit van U.E. Directoire in saecke gegeven ende dijenvolgende van sijnder sijden procederende ten thoon, seght ende stelt in feijte het naervolgende onder expresse protestatie nochtans van sich nijet te willen adstringeren tot eenighen noodeloos en onverthuldighen thoon;

Den bode Jan Selissen, Dirjck Drummen ende Lenart Bellen

Inden eersten sal men hen die thuighen sullen gedaeght ende behoorlijck in den eedt gestelt sijnde vraeghen oft nijet en is waerachtigh, dat die clegersse in desen in den oust van voorleden jaer door Guilliam Dael, ende Juth Wuestenraedt wel ontrent twee gerven rogghen te veel oft te naer gesicht heeft van den erve van Claes Hermans vaeder der beklaegde,

Ende dat die voorseijde beklaegde den selven rogghe van Claes Hermans oock opgebonden ende tot haeren gerieve gebruijckt ende geemploijeert heeft naer haeren welgevulle, nijetegenstaende haer die paelen van haere erve op de ooghe waeren gebleecken; Versueckende d'eventuele depositien daer over bij de voors: getuijghen te doen, mette respective redenen

van wetenschap door U.E. secretaris in geschrifte geredigeert, ende vervolghens apud acta geveught te worden, om int decideren deser reguard daerop genomen te worden naer behooren;

Nuth Exhib: den 22 9ber 1685

De drie genoemde mannen werden diezelfde dag daarover verhoord en legden de volgende verklaringen af:

Inde eersten Jan Scelissen gerichsbode verhoort onder eede, verclaert hoe dat hij inden jaere 1684 is int velt comen, alwaer hij heeft gevonden Claes Hermans, den welcke hem deponent aenroepende, seijde teghens hem, siet eens, hoe dat daer gesicht is in mijn coren, alswanneer hij deponent op eenen pael heeft gaen staen ende Dirrick Drummen opden andere pael, alswanneer sij hebben gesien dat op eenige plaetschen te veel was aff gesicht ontrent eenen schop drij ofte vier

Dirrick Drummen ged. geeijdt ende geexamineert over den eersten art. vanden voors. intendit, verclaert, hoe dat Claes Hermans tegens hem deponent seijde, siet eens hoe dat daer gesicht is, alswanneer hij deponent verclaert gesien te hebben, dat op eenige plaetschen wat te naer gesicht was ende op de andere plaetsche niet,

Lenaert Bollen gedaecht ende gehoort opden voors. intendit, verclaert hoe dat Claes Hermans hem deponent int velt heeft aengeropen, dat hij eens soude besichtigen, hoe dat daer behoort was, doende hem deponent op den pael te staen, ende Vaes Spijckarts, met Claes Hermans sijn deur de weije affgegaen, ende heeft hij deponent vanden pael gesien, dat het ongelijck gesicht was ende Vaes Spijckarts int wederom keren seijde, het en sal al soo veel niet sijn, het mochte wel een gherve ofte twee sijn,

Het waren mooie getuigenissen, maar geen sterke bewijzen van het eerste deel van de aanklacht. Ten aanzien van het tweede deel ontkenen ze alle drie te weten of het koren ook daadwerkelijk meegenomen en "geemploijeert naer haere welgevallen" was. (LVO1745)

1686

Matthijs Helters leverde op 18 juni een briefje bij de schepenbank Nuth in dat "Gert Hermens in die hel" hem nog van zaad schuldig was 27 gulden en vijf stuivers.

(LVO1746)

Matthijs Helters was mogelijk een rondtrekkende koopman, die ook in de schepenbank Ulestraten processen voerde tegen niet betalende klanten, zoals in 1678 in de verslagen vermeld werd.

(LVO8059)

Voortzetting proces tussen Catharina en Elisabeth Weustenraedt

De rechtzaak tussen Catharina en Elisabeth ging in dit jaar verder. Op 17 januari liet de advocaat van Elisabeth met "reprochen" (beschuldigingen) weten dat de getuigen die de advocaat van Catharina opgeroepen had, mogelijk alleen maar konden bewijzen dat er teveel koren was afgemaaid, echter daar ging het niet om: "aengesijn hijr geene questie en is, wie het koren van Klaes Hermans affgesicht maegh

hebben" maar het ging over het schelden voor "ondeugentigh dieffs vercken".

Op 14 februari stuurde de advocaat van Geurt een kort "verbael scripto" een geschreven antwoord dus aan Lijsbeth. Weer geleerde taal, met nauwelijks inhoud. Het antwoord hierop van de advocaat van Lijsbeth was een "contra verbael scripto" op de 14e maart. Diezelfde dag kwam het laatste weerwoord van Geurts advocaat met "salvatiem" (ontkenningen). Het acht pagina's tellend document hield natuurlijk een ontkenning in van de aanklacht, met gebruik van veel latijn en rechtsgeleerdheid.

Daarna deed de schepenbank op 3 oktober in de zaak tussen Elisabeth "alsnu met Jan Nuchelmans getrouwt" en Catharina aan beide partijen het voorstel om "de wech van accommodement met tusschen sprecken van goede eerlich luidens, ende bij faulte vandijen, dat de saeck naeders sal worden aende handt genomen om ten overstaen van eenen onpartijdigen rechtsgeleerde recht gedaen te worden" Op 12 oktober kwam Henr. van Pelt als rechtsgeleerde met de uitspraak: "dat den beclaegden of desselfs huijsvrouwe, de dijverie van het coren in actes gemelt niet sterck genoch en heeft beweesen, bevindt meede dat de voors. huijsvrouwen, d'eene d'andere, ende malkanderen voer caroignen hebben uijtgemaeckt, is daerom van advijs d'injurien spruijtende uijt t'schelden van caroigne d'eene met ende deur d'andere behoorde te worden gecompenseert, alsoo in recht notoir is, dat sulx mach ende behoort te geschieden, Grivelles deses: 49a num: 29 Gail: lib:2° observ: 100a num: 3° Crissin: ad El: mechlin: tit 2° arle 4° num: 9° et alij, dogh alsoo des beclaegdens huijsvrouwe daer inne alsulcke moderatie niet heeft gebruijckt als behoorde, maer de claegerse daer en boven uijtgemaeckt voor eene dijvinne, waer inne evenwel oock geconsidereert moet worden, dat sulx gedurende d'ecosse colere is geschiet, soo dunckt den anders. dat aende huijsvrouwe van Geurdt Hermans geordonneert behoorde te worden, te verclaeren sulx uijt haestigheijt ende colere uijtesproken te hebben, ende haer leet te wesen, condemneerende evenwel den beclaegden q:q: inde helft der costen aldus salvo incliori indicio geadviseert den 12en 8bre 1686

Henr: van Pelt

Het advies van deze rechtsgeleerde kwam er dus op neer dat Catharina slechts haar excuses hoefde te maken, omdat de diefstal van het koren niet bewezen was en het schelden gebeurd was in een "d'ecosse colere", een woede uitbarsting dus, maar ze moest wel de helft van de proceskosten betalen.

(LVO1745)

Op 17 oktober spraken de schout Munnix en de schepenen Vroomen, Timmers en Driessens, de laatste als toegevoegd schepen van Wijnandsrade, als vonnis uit dat de huisvrouw van Geurt het schelden gedaan had "vuijt eene haesticheijt ende colere" en daarom maar de helft van de gerechtskosten moest betalen. Geurt was ook hier blijkbaar niet mee akkoord, want: "Den 21 Octob. 1686 is gecompareert Geurt Hermans geassisteert met Aret Timmers schepen, op hem nemende Henrick Vroomen, den welcke heeft verclaert te appeleren van alsulcke vonnisse alsnu onlangs bij

dese Justitie ten sijnen naerdeel is vuytgesproocken, ende tot voordeel van Elisabeth Weustenraedt.

Hendrik Vroomen, een oom van Geurt, was schepen en herbergier van de herberg "In de Boone" in Grijsgrubben.
(LVO1733)

Hiermee kwam voorlopig een einde aan de kwestie, maar uit de laatste reactie van Geurt valt op te maken dat er nog geen einde aan de het geruzie was. In 1687 werd de kwestie dan ook, zij het kort, voortgezet.

Soldaat Jan Daemen tekent transportaktes in Bunde

In de schepenbank van Bunde werden op de 12e november tussen 10 uur 's morgens en half een 's middags vier transportaktes ingeschreven, waarbij ene Jan Daemen aanwezig was. In de eerste akte is het "Den Eersaemen Jan Daemen soldaet onder de Compagnie van den H.re Markijs Putsaer in guarnisoen binnen s'Graevenhaege", en in de tweede staat "Jan Daemen soldaet onder de compagnie Guardes van den Heere Marquis van Pucerne". In de beide andere staat hij vermeld als Jan Daemen van Bunde. Het waren transacties tussen familieleden van Daemen. We kunnen dus wel aannemen dat de vader van Catharina soldaat was.

Verder staat in de eerste akte waarin Jan Daemen als soldaat genoemd werd, "des cedents grootvader Jan Daemen salg.". In de jaren rond 1630 was ene Jan Daemen scholtis der heerlijkheid Bunde, mogelijk was deze de overgrootvader van Catharina.
(LVO4911-4925)

1687

Voortzetting proces over Het Hooffken in de Helle

De 16 januari liet Canisius de schepenbank weten dat de kwestie "sedert den 3en october lestleden is blijven berusten" en hij vraagt om Geurt opnieuw voor de schepenbank te dagen.

In oktober van het voorgaande jaar had de heer Hendrick van Meer Geurt door de schepenbank laten dagvaarden en geëist dat deze zijn schulden, die hij had door de aankoop van het hoofken in de Helle, zou aflossen. Geurt reageerde hier niet op en op 16 januari 1687 herhaalde Canisius namens de heere Canonick van Meer deze eis.

Notaris van den Steen stuurde op 10 februari de volgende brief naar de schepenbank in Nuth over het hoofken in de Helle:

Extract vuyt mijne Notulen

Anno 1681 hebbe ick in naeme van mijnen Neve Johan Henrick van Meer overgelaeten aen Geurt Hermans het hoofken in gen Heel onlancx voor den selven mijnen neve inne gekocht metter brandende keertse ende dat voor eene somme van 1800 gl bbantt maestrichter Cours

Den welcken Geurt Hermans belooft heeft 1000 gl op het Hooffken te sullen laeten staen ter jaerlichen rente tegens den penninck sesthien gelijk deselve voor dese gestaen hebben, vier hondert gl promptelijck te tellen ende de resterende vier hondert gulden op het eijnde van het eerste jaere.

Andersints sal Geurt voorschreven daer af mede den interest moeten betaelen waer over hij met den eersten belooft heeft Acte te sullen passeren.

Hierop ontvangen den 11e octob: 1681 bij mij van

Geurt Hermans

voorschreven 60 patta 240 - 0 - 0

Noch op den . . . . . 1682 102 - 0 - 0

den 13e maj 1682 noch ontf 27 - 0 - 0

den 12 Januarij 1683 noch ontf 97 - 0 - 0

den 18 Augusth 1683 noch ontf 63-10 - 0

den 24en february 1685 noch ontf 72 - 0 - 0

In oirconde dese geteeckent op huijden

den 10 februarij 1687

P:M:VandenSteen

Deze akte werd in tweevoud geschreven, de tweede is een kopie, geschreven door Brouns, de secretaris van de schepenbank Nuth, beide zijn inhoudelijk gelijk. De inhoud van de akte komt hierop neer:

Geurt Hermens had in 1681 van Johan Henrick van der Meer, een neef van notaris vandenSteen, het Hooffken in de Helle voor 1800 gulden gekocht.

Hij had beloofd duizend gulden als rentende hypotheek te laten staan, en vierhonderd gulden direct te betalen en de andere vierhonderd op het einde van het eerste jaar.

Geurt beloofde na het passeren van de akte "den penninck sesthien" rente te zullen betalen, dit was van elke zestien penningen een penning rente, ofwel 6,25%. Hij was blijkbaar een slechte betaler, want het zou een breed uitgemeten en langdurig proces worden. Dit blijkt ook uit de volgende akte, die ook over deze zaak gaat:

Den hre Johan Henrick van Meer aenl.re tegens Geurt Hermans ged.e vuyt crachte van W:E: decreet van 30e Januarij lestleden, dienende van profijt exhibeert extract vuytte aanteekeninghe van hre. Pet. Matthias vandenSteen sijne moderliche oom, voor dese het bewint ende directie vande aenl.rs saecken gehadt hebbende waervuyt blijckt, den ged.e aenden heere aenleggere schuldich is geweest een capitael van 1800 gl waeraf hij vier hondert promptelijck hadde behoren te tellen inde Jaer 1682, ende andere vierhondert gl opden sesden augusti 1682 ende de daertoe te passeren acte in forma twelck nijet geschiet ende de gedaene betaelinghe naer gesien sijnde, soo soude deselve als nu ingevolge vande voors: aenteekeninge vanden h: aenlre boven de voorn: Capitaale van 1800 gl moeten goet maecken den interesse van vierthien hondert gl + sedert den sesden augusti 1682 totten sesden augusti 1686 beijde incluijs, maeckende voor vijf jaeren de somme van 437 gl 10 st, ende alsoo + samen eene somme van 2237 -gl - 10 st, waeraen alle betaelinghe afgedaen monterende ter somme van 722 gl salvo justo, soo blijft den ged.e alnoch te cort aen Capitael 1400 / gl ende van vervallene Interesse de somme van 115 - 10 te samen 1515 - 10 -st, waer af als mede van voordere interesse ende de costen hier omme gedaen den heere aenl.re versoeckt voldoeninghe oft ten minste dat hem naer voldoeninghe van de openstaende Interesse ende der costen voor Capitaale sal gestelt worden goede ende suffisante hijpotecque hier af, alsoo hij den ged.e inder minne daer toe nijet en heeft cunnen bewegen heijsch maeckende Cum Expensis

P.S. De inhoud van deze akte, die duidelijk in verband staat met de voorgaande, kort samengevat:

Geurt was volgens notaris Van Meer 1800 gulden verschuldigd, waarvan vierhonderd gulden afgelost hadden moeten zijn, met de rente daarover van 437

gulden over vijf jaar gerekend. Dit is tezamen 2237 gulden

Hij had intussen betaald 722 gulden, er bleef toen nog te betalen 2237 - 722 = 1515 gulden (LVO1725)

Voortzetting proces tussen Catharina en Elisabeth Weustenraedt

Geurt en Catharina waren nu in twee processen tegelijk gewikkeld. In mei van dit jaar was er een voortzetting van het proces over de ruzie op 2e paasdag 1685 tussen Lijsbeth Weustenraedt en Catharina.

Exhib den 15 Maij 1687

Clachte voor den momboir des heeren ende met hem gevoeght den officier, clegerse teghens Geurt Hermans, als man ende momboir sijnder huijsvrouw, beclaeghde

Den voors clagers tot fundament vande conclusie opt eijnde van dese te nemen, seggen het naervolgende Inden eersten, dat de huijsvrouw des beclaegden voor twee jaeren ofte daer ontrent haer niet en hadde ontsien de huijsvrouw van Jan Nuchelmans publiquelijck te schelden voor eene dieffinne Dat deselve haer daeraff resenterende der beclaeghde man qq. heeft in regte betrocken, ende soo verre geprocedeert, datter in saecke ist gevonnist Bij alwelcke vonnisse, den beclaegde qq. is gecondemneert, bij acte ofte andersints aen partijen reparatie te doen

Hebbende tot daerentoe den momboir clager in desen sijn actie te rugge gehouden

Ende de weijle den beclaeghde alsnu heeft met partijen voors. geaccordeert, hebbende alsnoch ten sijnen laste de actie vanden heere

Die welcke hij schijnt te willen voorbijgaen sonder eenich gevoelen daeraff te hebben t'geen alhier niet en can worden gevonden, tersaecke vande enorme injurie Soo concludeerende contendeert den clager ten eijnde, den beclaegde qq. bij U.E. vonnisse diffenitijff oft andersints sal worden gecondemneert ter saecke vande voors, vuijtgegoten injurie, in eene amende van 25 goltgulden oft in alsulcx meerdere ofte mindere als U.E. naer exigentie van saecke sullen bevinden te behoren, cum expensis

Catharina had twee jaar geleden Lijsbeth uitgescholden voor een dievin en de heer (van de heerlijkheid) wilde het vonnis blijkbaar vernietigen of seponeren. Het lijkt erop dat de schout het niet eens was met de heer, die aan de "enorme" belediging dus voorbij wilde gaan, maar de klagster eiste alsnog een vonnis en de schout vond toch dat een straf van 25 goudgulden op zijn plaats was.

(LVO1725)

Op de zitting van 26 juni werd de kwestie weer aangehaald en gezegd dat "de ged. huisvrouw is gecondemneert tot reparatie vande injurie" (LVO1733)

Dit was weer een uitspraak zoals in 1685 en 1686 ook al gedaan en hieruit blijkt weer, dat aan juridische processen vaak geen eind kwam.

Geurt in "buitenland". Proces "Hooffken in de Helle" voortgezet

In het najaar kwam de kwestie over de betaling van het hooffken in de Helle, tussen Johan Hendrik van Meer

en Geurt weer voor de schepenbank. Geurt had op de zitting van 6 november 1687 de schepenen laten weten "sijnde geweest buiten landts ende nu eerst wederom gekomen". Op de aanklachten tegen Geurt van 27 september 1685, van 3 oktober 1686 en 30 januari 1687, was van Geurt geen reactie gekomen. In het doopregister van Nuth zagen we dat de zoon Joannes in 1685 en het volgende kind, een zoon Nicolaus, in 1689 geboren werd. Ofschoon het mogelijk is dat er in de tussentijd jaren toch een kind geboren is, maar niet geregistreerd, is het ook mogelijk dat Geurt voor een korte tijd, van begin 1685 tot eind 1687, dienst had genomen in een leger, de meest voor de hand liggende reden om het land te verlaten. Ook het feit dat er de eerste zeven jaren van het huwelijk geen kinderen in het doopregister in Nuth ingeschreven werden zou hierop kunnen wijzen. Daar is echter geen bevestiging van gevonden.

"Buiten landts" kon mogelijk ook betekenen buiten het gebied van de schepenbank. (LVO1745)

1688

Op 12 februari schreef een rechtsgeleerde, die het stuk niet ondertekende, voor Geurt, een "duplijck" tegen Van Meer. Uit dit dupliek:

"Sijnde valsch en verdacht dat maar eenen aenre den Hre Hend: van Meer geageert heeft

Dan ter rolle (zitting schepenbank) van den 16 Januarij 1687 ende volgende is dese actie op den naem van Hr Canoninck van Meer gestelt Ende nu wederom op den naem van heer Hendrick van Meer

Volgens Geurt en zijn raadsman was het maar verdacht, dat het maar niet duidelijk was, wie de aanklager was.

Ende kan den ged.e bethoonen dat hij niet in mora is maer betaelt heeft seven ad acht hondert gls.

Op 18 maart "vonniste" de schepenbank, dat "de duplijcgen des verweerders (Geurt) aenden heere aenre sal worden geopent, om deselve gesien daer tegens te tripliceeren, ende gequadruplicateert sijnde, recht gedaen te worden"

De tegenpartij kwam op 6 mei met een wederwoord op het dupliek, met het "trijplijc". Hierin maakte ze nogmaals duidelijk wie de schuldeiser was, namelijk Canonick van Meer en ook wat de vorderingen waren door te wijzen op de notulen van de heer Van der Steen van 10 februari 1687 en ze vroegen om Geurt te veroordelen in de kosten van het proces. Er werd ook een bijlage toegevoegd van J.Raedts uit Maastricht van 26 april 1688. Deze "verclaert hiermede voor de waerheijt present te sijn geweest inden jaere 1681 als wanneer den heere oudt schepen vanden Steen van Maestricht geconvenieert heeft met Guert Hermans over het hooffken inde Helle onder de heerlicheijt van Nuth". Hij bevestigt de eisen en de afspraken "op welcke prijs ende conditien hij Guert Hermans het voors. hooffken heeft geaccepteert ende possessie daarvan aengenomen". Het werd voor Geurt nu dus echt moeilijk om met een dergelijke getuige à charge, de schulden te blijven ontkennen.

Toch kwam er van Geurt of zijn raadsman op 18 juni nog een "Quadruplicate" van 45 artikelen, waaruit zou moeten blijken, dat hij toen wel bereid was te betalen:

Art 12 Vuijt redenen dat de ged.en selven opden questieusen coop voldaan ende betaelt heeft hondert drijentnegentich pattacons (772 gulden)

Art 22 Maer altijt verwacht hebbende de gicht ende de rolle gereet sijnde allen uhren te voldoen

Art 28 Want het is constant ende resoluijt, dat de ged.e verclaerende bereet te wesen allen oogenblicken den coopprijs te voldoen

Art 39 Dat den ged.en altijt bereet is geweest de cooppenningen te voldoen

Hieruit en uit de andere argumenten zou moeten blijken dat Geurt, als de akte er maar geweest was, meteen had willen betalen, dus aan hem had het niet gelegen!

Daarna kwam er voor Geurt nog een andere rechtsgeleerde in het geweer. Deze, C. D'Brienen uit Maastricht, maakte op 1 juli een korte akte op, waarin hij verklaarde dat de eisen van de aanklager niet ontvankelijk waren, "mede om dat den aenre (aanklager) inde selve procedure sich niet en heeft gereguleert ingevolge den stijl ende maniere van procederen bij de Reglementen ende placaten deses Lants geprescribeert"

Als een laatste poging liet Geurt door de rechtsgeleerde, die ook het "duplijcq" opgesteld had, nog een verweer schrijven over het niet betalen van zijn schuld op het hoofken in de Helle. In het wel zeer uitvoerige en omslachtige, 28 pagina's tellende "geheime", met zegellak gesloten document, een "secreet motijff", waren maar weinig argumenten steekhoudend en deze waren al eerder naar voor gebracht.

De verkoper Johan Hendrik van Meer werd vertegenwoordigd door zijn oudere broer kannunik Reijner Joseph van Meer en de rechtsgeleerde vond dat het niet duidelijk was, wie van beiden de verkoper nu eigenlijk was, aan wie betaald moest worden:

Voor eerst, dat het bij alle rechtsgeleerden aanstaat ende resoluijt is, dat de partije waer tegen men ageert seker weesen moet.

Zonder dat eenes eenen, dan eenen anderen int vervolgh van een ende t'selve proces ten voorschijn comen mach.

Verder:

Daer tot desen dage toe noch geene coopcontract is opgericht.

Daer tot dese uhre noch geene gaenisse ende transport representeert oft gebeurt is.

Daer tot desen oogenblijck de erven in questie bij den ged.e sijn gelijk ofte hij was hebbende eenen ael metten stert.

Over het betalen en transport van de koopakte:

Want als den vercooper het vercocht goet niet en wilt transporteren, ten zije hij hebbe de cooppenningen ende de cooper de cooppenningen niet en wilt betaelen, wordt gevraeght, wie van beijde eerst moet beginnen, den cooper oft vercooper. Ick antwoorde, dat den cooper niet gehouden is eerst de cooppenningen te voldoen, het is de leere ende t' sijn de woorden van Zutpheni in sijn nederlants pratijck tot copinge ende vercoopinge art.29

Iets verder:

Sulx oock gestatueert bij een placcaet van Charle Quinte (Karel V) geemaneert in den Jaere 1529, ende bij het eeuwich edict van den Jaere 1611 art. 24 geconfirmeert: relaes tot het een en het andere

Dit zijn maar enkele artikelen uit het document. Het was voor die tijd "geleerde" taal, zo moeilijk mogelijk en haast niet te begrijpen. Het waren uitvluchten en volzinnen, die waarschijnlijk ook het honorarium van de rechtsgeleerde moesten rechtvaardigen.

1689

Op 10 februari werd Nicolaus gedoopt "quem sacro fonte" als wettig kind van Godefridus Hermans en Catharina Daemen. Als doopgetuigen traden op de koster Maximilianus Schepers als vervanger voor Nicolaus Hermans en Joanna Caris als plaatsvervangster voor Eva Vaessen, de beide grootouders dus.

Het was dus de tweede zoon, die naar grootvader Claes genoemd werd. Aangezien Geurts schoonmoeder Eva ook doopgetuige was, zal de verstandhouding tussen de families goed geweest zijn, ofschoon ze beide niet aanwezig waren.

Einde proces tussen Geurt en kannunik Vander Meer

Op 8 december kwam een einde aan het bijna acht jaar durende geschil tussen Geurt en de kannunik Vander Meer over "het hoofken in Helle", in deze akte ook genoemd "het Passarts hoffken"

Bij Christianus Veestraten uit Maastricht, openbaar notaris aangesteld door het hof van Luik, werd door "den eerb: Eed heer Reijner Joseph van Meer Canonick der Collegiale kercke van St. Servaes binnen Maestricht" en Geurt een akte ondertekend, waarin hij zijn schulden erkende. Ook zijn vrouw "Catrijn Daemen alhier mede comparerende" was daarbij dus aanwezig. Uit de akte:

Ende gebeurt sijnde, dat bij gebreeck van betaelingden Hr. comparant in naeme van sijnen voorszegde broeder genootsaect is geweest gerichtelijck te ageren voor de Justitie van Nuth verclaerde den selven alsnu met den voorszegden Geurt Hermans te sijn overcomen dat hij Hermans voor alle de vervallene en alnoch onbetaelde interessen tot den 6 aust. 1689 inclus, alsmede voor de aentijger gedaene gerichtscosten, boven sijne voorgaende betaeling, alnoch sal opleggen de somme van vijftich pattacons

Het slot van de akte:

Aldus gepasseert met stipulatie tot Maestricht ten Claustraelhuijse vanden eerste compt. ter presentie van Paulus Jacobi reijdrager van St. Servaes ende Jan Keulemans, als getuijgen hier toe versocht, die deses met partijen ende mij Not.s hebben ondertekent.

R.J.van Meer q.q.

Geurt Hermans

Paulus Jacobi

Joannes Ceulemans

Quod Attestor

Ch. Veestraten Notaris publ: regtus

De slecht leesbare akte, vol doorhalingen en toevoegingen, werd mede door Geurt ondertekend. De handtekening is vrijwel identiek aan die uit 1682, echter hij schrijft zijn voornaam nu als Guert. We kunnen er wel aan zien, dat Geurt een mooi en duidelijk handschrift had.

Het kwam er op neer dat Geurt het proces had verloren en hij moest buiten de resterende schuld nog vijftig

pattacons ofwel tweehonderd gulden extra betalen.
(Not. Veestraten GAM1278)

1692

Het schouwen van wegen in de heerlijkheid Nuth

"Beleijtenisse gedaen den 24 Julij ten overstaen van Korsten Diebels en Herman Odekerken schepenen"

Het schouwen ("*beleijtenisse*") van de wegen gebeurde in Nuth meestal door twee schepenen en de secretaris die alles noteerde.

"Inde Helle nevens de erfve van Geurt Hermans ende d'erfgen. Paumbroeckx geen valderen bevonden, maer een hout daer liggende als eenen stegel".

In plaats van een "*valderen*" (poortje) diende een stuk hout als "*stegel*" (een sluisvormige doorgang in de erfafscheiding waar vee niet doorheen kon). Verder stond er, dat hij weigerde het "*valderen*" te hangen en daarnaast moest hij ook nog een voetpad kuisen.

De eigenaars van percelen moesten de wegen onderhouden, greppels schoonmaken, hagen snoeien, het erf afmaken enz. Als ze in gebreke bleven, konden de schepenen een boete opleggen.

(Gemeentearchief Nuth)

1694

Uit het doopregister van de H. Bavo in Nuth:
Aprilis 19 Hermannus filius Godefridi Hermens, et Catharina Daemen. Suscep: Henrici Ecken et Anna Hermans

In deze doopakte van hun zoon Herman valt op, dat de pastoor Godefridus Hermens en Anna Hermans heeft geschreven.

1695

Catharina getuige bij ruzie tussen Rudolph Ackermans en Judith Weustenraedt

Op 23 september werden door de schepenen Meijs, Diebets, Odekercken, Hermans en Crijsns enkele getuigen gehoord over een beschuldiging aan het adres van Rudolph Ackermans, gehuwd met Elisabeth Robroek, die Judith Weustenraedt, zijn schoonzuster, met een schaar bedreigd en zelfs aangevallen zou hebben.

De schout had op 3 september een aanklacht geformuleerd tegen Rudolph Ackermans over "*dusdanighe publieke geweldadighe actien*" die op 6 augustus gepleegd waren. Het ging over het stelen van peren door Jacob Roebroeck uit de wei van Judith Weustenraedt en het aanvallen met een schaar of stuk hout.

Op deze 23ste september stelde de schout negen vragen op voor de getuigen, onder wie Catharina Daemen. De vragen:

Inde eersten ofte het niet waerachtigh en is, dat sij deponente op den 30 Augusti ofte daer ontrent niet en is gecoemen bij Mevrouw (de weduwe van Eijnatten) Ten tweeden ofte sij als doen niet en gedaen haere formele clachten over seecker gewalt, soo haere schoonsoon aen haer hadde aengedaen als naementlick dat hij haer geslaegen hadde, dat sij ter aerde was nedergevallen, ende dat sij door het selve slaen tot twee diverse reizen in flaute ter aerde was nedergevallen

Ten derden ofte het oock niet waerachtigh en is, dat den beclaeghde der deponente vruchten sonder wille of

consent (toestemming) van den solder niet en heeft afgehaelt, ende sijn profijt daer mede gemaect Ten vierden of het oock niet waerachtigh en is, dat op den sesden dach Augustis den beclaeghde hem heeft verstout van hem te transporteren in seeckere weijde toebehoorende aen des beclaeghdens swaeger mit naeme Jeuck (Jacob) Roebroeck

Ten vijften ofte het niet waerachtigh en is, dat den beclaeghde als doen binnen deselve weijde niet en heeft afgeslaegen eene groete quantiteit van peeren, ende de selve door sijne kinderen doen opraepen, ende naer huis doen brengen

Ten sesden ofte van gelijcke niet waerachtigh en is, dat de huijsvrouw van den selven Jeuck, daer oever aencomende van den beclaeghde niet gevraeght en heeft, wat hij aldaer was doende ofte den selven beclaeghde daer op niet en antwoerde wacht, ick sal het u seggen

Ten sevenden ofte den beclaeghde immediatelick daer naer niet en is geloopen naer sijne weijde, daer neven liggende, aldaer niet en heeft opgeraep eene schijre ofte dick holt

Ten achden, als doen te rugge keerende de voors: huijsvrouw van Jeuck voorschreven soo daenelick niet en heeft geslaegen ende overvallen, dat sij als doen ter aerde is nedergevallen, totdat haeren man ofte suster haer van de plaetse hebben opgenoemen

Ten negenden, ofte den beclaeghde naer het gewaldaedigh feijt ende publicke agressie, daer oever noch gloriërende geseijt en heeft, gaet nu voort naer huijs, dat hebt gij ewegh

Als eerste van de opgeroepen getuigen werd diezelfde dag Meijcken Frissen verhoort:

Onder eijde geexamineert Meijcken Frisschen, oudt ontrent de seventigh jaeren verclaert dat de beclaeghde heeft geworpen, sonder te weten oft hij eenighe peiren heeft afgeworpen en verder verclaert gesien te hebben dat Reul (Rudolph) voors Judith Weustenraedt met eene schijre, daer hij mede naer de peire geworpen hadde geslaeghen te hebben

Veertien dagen later, de 7e oktober werd de ondervraging voortgezet

Naerdere verhooringhe gedaen desen 7 8bris 1695 ten overstaen van Meijs, Diebels, Odekercken, Hermans ende Crijsns schepenen

Eerst volgden nog twee getuigenissen van Itgen Welden de weduwe van wijlen de schepen Eercken Tummers en Megel Paumbroeckx.

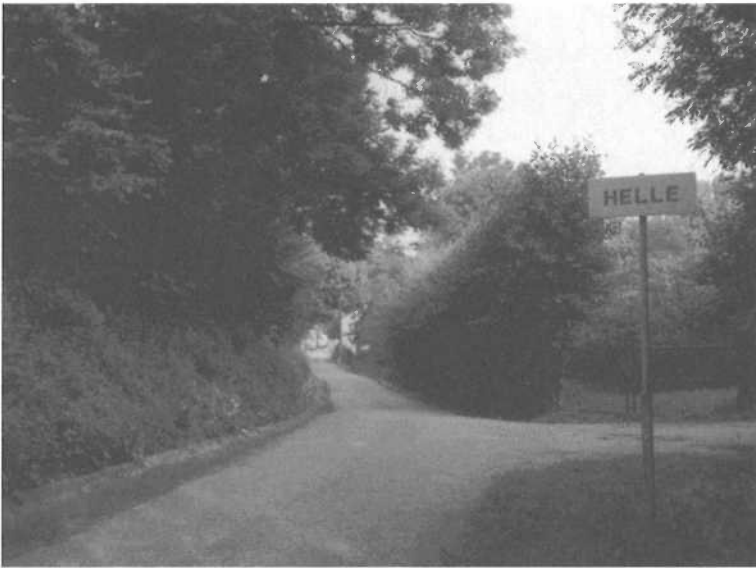
Als laatste de getuigenverklaring van Catharina Daemen:
Oock verhoort Catharina Daemen huijsvrouw van Geurt Hermans naer gedaene eijdt als daer toe gedaeght, verclaert den vierden arle (artikel nr.4 uit de ondervragings procedure) waer te wesen den 5 ontkent gelijk den volgenden sesden, sevenden, achden ende volgende arlen ende voorders nijet te weten Dan volgde in het Latijn: gelezen hebbende en niet kunnen schrijven en haar "handtekening".

mirck bij + Catharina Daemen !

(LVO1725)

1696

"Leijdinghe gehouden den 15e maj 1696 ten overstaen vanden h.re Schouteth L. Protin, Meijs, Diebets, Odekercken et Crijsns schepenen me secrio presente,"

De Nelisweg in Helle met rechts de Grachtweg.

Bij dit schouwen van de wegen in bijzijn van schout Protin, vier schepenen en de secretaris, was Claes, de vader van Geurt die toen ook schepenen was, niet aanwezig. Geurt had net als veel anderen, de weg niet in orde:

"Inden Neliswegh tegens d'erfve Geurt Hermans allegelangs de hegge af te veegen volgens teeckenende de wegh te effenen oock aldaer afgeleijt tegens Lijsbeth Beelen erfve eenen belboomken afgeleijt ende een cleijn esschen boomken ende den wegh te effenen" Geurt, die aan de Nelisweg in Helle woonde, moest de greppel langs de haag schoonmaken volgens de merktekens door de schepenen aangebracht, twee boompjes weghalen en de weg egaliseren. (Gemeentearchief Nuth)

1697

Op 24 maart werd hun dochter Anna in de toen vrij bouwvallige H.Bavokerk gedoopt. Doopgetuigen waren Joannes Wustenraedt en Ida Vromen.

In het doopboek is de akte op een los stukje papier tussengevoegd.

Pastoor Mathias Schuls was op 21 februari overleden en er was nog geen nieuwe pastoor benoemd. De doop werd verricht door pater Tillemans en de doopakte werd klaarblijkelijk naderhand in het doopregister ingevoegd.

In dat jaar, in november, trad de nieuwe pastoor

Godefridus Henricus van Leijen uit Wachtendonk aan. Omdat het gewelf van het schip dreigde in te storten wendde deze zich tot het Koninklijk Kapittel van Aken met het verzoek om de kerk te herstellen. In plaats van een stenen gewelf werd er een houten plafond in de kerk gemaakt. (Publications)

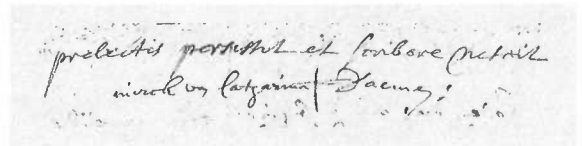
Catharina getuige bij diefstal ketting-eg van Jacob Roebroek

Op 13 mei werden verscheidene getuigen verhoord over scheldwoorden van Jeuck Roebroek, die Willem Timmers ervan verdacht, zijn "egden ketten" (ketting-eg of de ketting van de eg) gestolen te hebben. Daarbij getuigde Dierck Drummen dat Jeuck "de ganse justitie oft justiciers gheene vuytgesondert heeft gescholden voor schelmen, als hem geen recht gedaen hebbende". Ida Welden, de weduwe van wijlen de schepenen Eercken Timmers en moeder van Willem, zei in haar verklaring op 20 mei er ook niet veel van te weten, maar "diverse reijzen gehoort te hebben dat Jeuck Robroeck seijde het is maer een fuijtelbank (de schepenenbank dus) het zijn allemael schelmen, adderende de deponent oock gehoort te hebben dat Lijsbeth Weustenraedt schoon suster vanden voorn. Robroeck dickwils geseght heeft, dat den schepenen Frans Crijns was den meesten schelm van alle d'andere schepenen".

Ook Catharina de vrouw van Geurt Hermans legde een verklaring af:

Eodem die (dezelfde dag) onder behoerlichen gedaenen eijdt ondervraeght over den cas subject noch Catharina Daemen huijsvre van Geurt Hermans seght van het dispuijt tusschen Jeuck Robroeck ende Willem Timmers gheene de minste kennisse te hebben als aldoen nijet present te sijn geweest, maar gehoort te hebben dat de moder van Jeuck Roebroeck diverse reijzen heeft geseght, sij hebben mij /:designerende die justiciers:/ het mijn onregt veerdelijck als schelmen afgenomen his prelictis persistit et scribere nescit mirck van Catharina + Daemen !

(LVO1725)

Op 15 september werd in Meerssen een dochter Eva gedoopt van de twintig jaar oude en nog ongehuwde Joannes Daemen en Odilia Jansen. Joannes was de jongere broer van Catharina en het meisje kreeg de doopnaam van de moeder van Joannes.

15 Sepbris baptisata est Eva filia illegitima Jois Daemen ex Caesen et Odilia Jansen suscep: Martini Jansen et Helena Last

(H.Bartholemeus Meerssen)

Op 24 september begon Odilia (Euttie) Janssen al een proces tegen Jan Daemen den jongen, om hem mee te laten betalen in de kraamkosten en de opvoeding van het kind.

(wordt vervolgd)

